

**Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου
Αυτοαξιολόγηση της Σχολικής Μονάδας**

**Διαμόρφωση συνθηκών εμπάθυνας και
επέκτασης των παιδαγωγικών πρακτικών
και μεθόδων και βελτίωση του
εκπαιδευτικού έργου.**

Διαμόρφωση συνθηκών εμβάθυνσης και επέκτασης των παιδαγωγικών πρακτικών και μεθόδων και βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου.

Στο πλαίσιο της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας, εκπονήθηκε και υλοποιήθηκε την προηγούμενη σχολική χρονιά το Σχέδιο Δράσης. Οι δράσεις αυτές βελτίωσαν το κλίμα στη σχολική μονάδα και έβαλαν τα θεμέλια για την σταδιακή αλλαγή νοοτροπίας και την εφαρμογή πρακτικών που βελτιώνουν και αναβαθμίζουν το εκπαιδευτικό έργο. Με τη συνεργασία όλων των φορέων της σχολικής ζωής αναβαθμίστηκε η λειτουργία του Σχολείου.

Στη βάση αυτή συνεχίστηκε το έργο της διαμόρφωσης συνθηκών που αναβαθμίζουν το εκπαιδευτικό έργο, βελτιώνουν το κλίμα και δημιουργούν το πλαίσιο που οδηγεί σε ένα δημόσιο, ποιοτικό, σύγχρονο σχολείο, φιλικό στο μαθητή και αποτελεσματικό ως εκπαιδευτικό ίδρυμα που παρέχει βασικές γνώσεις, διαμορφώνει και ολοκληρώνει την προσωπικότητα των μαθητών και αποτελεί το κέντρο της κοινωνικής ζωής.

A) Συνοπτική παρουσίαση δραστηριοτήτων με βάση στοιχεία από το ημερολόγιο του Σχολείου.

03/10/2012	Συνεδρίαση Συλλόγου Διδασκόντων με θέμα τους μαθητές με μαθησιακά προβλήματα και προβλήματα παραβατικής συμπεριφοράς.
17/10/2012	Συνεργασία του Συμβουλίου Τμήματος με ειδική παιδοψυχολόγο για την επιστημονική αντιμετώπιση προβλημάτων μαθητή.
28/11/2012	Επιμόρφωση της καθηγήτριας Φυσικής Αγωγής κας Χαβιάρα Μαρίας στο ΚΕΣΥΠ Κορωπίου σχετικά με τη διδασκαλία του μαθήματος ΣΕΠ.
28/11/2012	Συμμετοχή της καθηγήτριας κας Μερκούρη Ελισσάβετ στην Ημερίδα Καλών Πρακτικών στη Μουσική που διοργανώθηκε από τη Διεύθυνση Ανατολικής Αττικής στο Μουσικό Γυμνάσιο-Λύκειο Παλλήνης
29/11/2012	Δειγματική διδασκαλία της κας Πρίντζη Αγνής στο Τμήμα Γ1 στο πλαίσιο επιμόρφωσης από την Σχολική Σύμβουλο κα Τριανταφύλλου Άννα για την εφαρμογή του νέου προγράμματος σπουδών του πιλοτικού σχολείου.

12/12/2012	Συνεργασία με την κα Κουκούλη Ελένη από το Συμβουλευτικό Σταθμό της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, για την αντιμετώπιση δύο περιπτώσεων μαθητών με δυσκολίες προσαρμογής στο σχολικό περιβάλλον.
18/12/2012	Συμμετοχή των καθηγητριών κας Βουλγαρίδη Ελένη, κας Τσιγγινού Ελένης και της κας Παξιβάνη Σοφίας σε ημερίδα στο Μουσικό Γυμνάσιο-Λύκειο Παλλήνης με θέμα την ενδοσχολική βία.
24/01/2013	Εφαρμογή ερευνητικού προγράμματος του Τμήματος Χημείας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στα τμήματα Γ1 και Γ4.
01/03/2013	Διασχολική επιμόρφωση των καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας ΠΕ06 από τη Σχολική Σύμβουλο κα Παπαχρίστου και παρουσίαση της Ερευνητικής Εργασίας από τις καθηγήτριες κα Γεωργούλη Ευαγγελία και κα Τσιγγινού Ελένη.
05/03/2013	Συμμετοχή της κας Παξιβάνη Σοφίας στην ημερίδα με θέμα: «Ψυχική ανθεκτικότητα», που διοργανώθηκε στο 1 ^ο Γυμνάσιο Παλλήνης υπό την αιγίδα της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής.
07/03/2013	Επιμόρφωση των καθηγητών Γαλλικής ΠΕ05 στο 2 ^ο Γυμνάσιο Παλλήνης
02/04/2013	Συμμετοχή του κου Δράκου Ιωάννη, καθηγητή Φυσικής Αγωγής στην επιμόρφωση με θέμα: «Ομαδοσυνεργατική στο μάθημα της Φυσική Αγωγής», από τη Σχολική Σύμβουλο κα Αρβανίτη Νέλλη.
16/04/2013	Συμμετοχή της χορευτικής ομάδας του σχολείου στο Φεστιβάλ παραδοσιακών χορών που διεξήχθη στο Μουσικό Γυμνάσιο – Λύκειο Παλλήνης.
23/04/2013	Συμμετοχή στο Φεστιβάλ σύγχρονου χορού: «Χόρεψέ το 2013» που διεξήχθη στο Μουσικό Γυμνάσιο-Λύκειο Παλλήνης
24/4/2013	Βιωματική δραστηριότητα των μαθητών της Α΄ Γυμνασίου: «Καθαρισμός παραλιών του Δήμου Λαυρεωτικής στις περιοχές Κακιά Θάλασσα, Δασκαλειό και Βρωμοπούσι», στο πλαίσιο του μαθήματος ΠΕΑΑ.
25/04/2013	Οι μαθητές απαντούν στο ερωτηματολόγιο του Παρατηρητηρίου Σχολικής Βίας και Εκφοβισμού.
13/05 έως 15/05/2013	Τριήμερο παρουσίασης περιβαλλοντικών και πολιτιστικών προγραμμάτων.

B) Υλοποίηση περιβαλλοντικών – πολιτιστικών προγραμμάτων

i) ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ - ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΠΑΕΙ ΧΑΜΕΝΟ

Υπεύθυνοι Καθηγητές: Μ. Δημοπούλου , Ν. Λιόλιος, Ε. Γεωργούλη

Δύο μέρες της εβδομάδας από τις 2 έως τις 3 μμ τα παιδιά που πήραν μέρος (τη μία ή και τις δύο μέρες).

Αποτελέσματα:

1. Έμαθαν στη θεωρία και στην πράξη τα βασικά της σωστής καλλιέργειας.
2. Καλλιέργησαν στον κήπο και σε όλο το σχολείο φυτά συμβατά με τον περιβάλλοντα χώρο.
3. Έμαθαν να κλαδεύουν, να λιπαίνουν με βιολογικούς τρόπους, να δημιουργούν λαχανόκηπο και να κάνουν το δικό τους κήπο, με αρωματικά φυτά και βότανα.
4. Έμαθαν καλά τη σωστή κομποστοποίηση, δηλ. πώς τα χόρτα και τα φλούδια που πετιούνται και αυξάνουν τα σκουπίδια, μπορούν να αξιοποιηθούν και να γίνουν ένα υπέροχο χώμα, κατάλληλο για κάθε καλλιέργεια.
5. Έμαθαν να αναγνωρίζουν πολλά φυτά, το όνομά τους, την ηλικία τους, τις ανάγκες τους σε ήλιο και νερό.
6. Ασκήθηκαν στην ανακύκλωση, στη μεταποίηση, στο να μην πετούν κάτι πριν το αξιοποιήσουν με κάποιον έξυπνο τρόπο (ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΠΑΕΙ ΧΑΜΕΝΟ).
7. Έκαναν τα δικά τους τσάγια, τις δικές τους ιαματικές αλοιφές και βάλσαμα από τα βότανά μας (βαλσαμόλαδο), το δικό τους σαπούνι, με τους παραδοσιακούς τρόπους και τα υλικά του τόπου μας.
8. Στο θερμοκήπιο του σχολείου αναστήσαμε πολλά φυτά , που τα χαρίσαμε σε παιδιά και καθηγητές, που ξεναγήθηκαν στον κήπο μας, στη γιορτή που κάνουμε κάθε Μάη.
Για όλα αυτά συνεργαστήκαμε με γεωπόνους και παραδοσιακούς καλλιεργητές και με ανθρώπους που ξέρουν την τοπική παράδοση. Επικοινωνήσαμε μέσα από το διαδίκτυο με καλλιεργητές από όλη την Ελλάδα (Πελίτι, Φυσική καλλιέργεια, Κος Βαρελάς).

Επισκέψεις: Στον Βοτανικό κήπο Διομήδους στο Χαϊδάρι και στο ΚΠΕ Λαυρίου (απορρίμματα).

ii) ΟΜΑΔΑ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ, ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ, ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Δημοπούλου Μάχη

Κάθε Παρασκευή, 3 με 5.30 μμ στο εργαστήριο Καλλιτεχνικών, που είναι εξοπλισμένο με τα ανάλογα εργαλεία και το καμίνι που ψήνει τα πήλινα,

δημιουργήθηκαν έργα τέχνης, δουλεμένα στον πηλό, στο γύψο, και σε άλλα υλικά.

Τα έργα, εκτέθηκαν στην τελική έκθεση του Σχολείου, στο πολιτιστικό κέντρο, και επέστρεψαν στα παιδιά που τα δημιούργησαν.

iii) ΦΙΛΟΖΩΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Υπεύθυνη καθηγήτρια : Δημοπούλου Μάχη

Κάθε Δευτέρα, 2 με 3 μμ, στη βιβλιοθήκη του σχολείου

Η ομάδα ασχολήθηκε:

1. Με τη σωστή σχέση ανθρώπου και ζώων, για το καλό όλων των όντων αυτού του πλανήτη.
2. Με τα ζώα συντροφιάς και τις ανάγκες που μας καλύπτουν.
3. Με τα ζώα παραγωγής ή συνεργασίας (κότες, κουνέλια, γαλοπούλες, αιγοπρόβατα, αγελάδες γαϊδουράκια και άλογα).
4. Με τα άγρια ζώα και τα απειλούμενα είδη στη χώρα μας και αλλού.

Δημιουργήθηκαν μικρά θεατρικά και βίντεο, που παίχτηκαν στην τελική παρουσίαση στο σχολείο, καθώς και έντυπο για τον σχολικό σκύλο Ευτύχη. Συνεργαστήκαμε με τους κτηνιάτρους της περιοχής μας και τον φιλοζωικό σύλλογο Κερατέας «ΠΡΟΚΡΙΣ».

Επίσκεψη έγινε: Στο Αττικό ζωολογικό πάρκο στα Σπάτα.

iv) ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «ΑΡΩΜΑ ΓΑΛΛΙΑΣ - PARFUM DE FRANCE»

Παιδαγωγικοί στόχοι του προγράμματος:

- ❖ Να έλθουν οι μαθητές σε επαφή με τη γαλλική γλώσσα και το γαλλικό πολιτισμό.
- ❖ Να αναπτύξουν την ικανότητα συλλογής, καταγραφής και αξιολόγησης πληροφοριών τις οποίες αναζητούν μέσα από ποικίλες πηγές.
- ❖ Να καλλιεργήσουν το πνεύμα συλλογικότητας και συνεργασίας.
- ❖ Να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους πάνω στα θέματα που ερευνούν μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών.

A. «Σημαντικά αξιοθέατα της Γαλλίας – Γαλλόφωνα Κόμικς – Μεταφορικά μέσα»

Μαθητές: 11 μαθητές του Β4

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Περγαντή Πολυξένη

Δράσεις-Αποτελέσματα:

Δημιουργήθηκαν τρεις ομάδες των 3-4 μαθητών.

Ομάδα Α: Ασχολήθηκε με σπουδαία μουσεία και μνημεία της Γαλλίας (Μουσείο του Λούβρου, πύργος του Άιφελ, Παναγία των Παρισίων, Αψίδα του θριάμβου, Βερσαλλίες, κάστρα του Λίγηρα, Mont Saint-Michel).

Ομάδα Β: Ασχολήθηκε με τα γαλλικά ή γαλλόφωνα κόμικς (Asterix, Tintin, Titeuf, Kirikou)

Ομάδα Γ: Ασχολήθηκε με τα πιο δημοφιλή μεταφορικά μέσα της Γαλλίας. (Το παρισινό μετρό, το TGV, την Air France.)

Οι μαθητές άντλησαν υλικό από το διαδίκτυο και από βιβλία και με τη βοήθεια της τεχνολογίας πραγματοποίησαν τις εργασίες τους χρησιμοποιώντας το power point ή φτιάχνοντας τα δικά τους μικρά video. Έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και κατέβαλαν σημαντική προσπάθεια προκειμένου να πραγματοποιήσουν το πρόγραμμά τους.

Στο τέλος της σχολικής χρονιάς, οι εργασίες τους παρουσιάστηκαν στους μαθητές της σχολικής κοινότητας.

Β. «Γαλλική μουσική – Διαφήμιση – Καλλυντικά και Αρώματα»

Μαθητές: 13 μαθητές του τμήματος Β2

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Ορφανίδου - Καμπουροπούλου Δέσποινα

Δράσεις – Αποτελέσματα

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε δύο ομάδες, λόγω του μικρού τους αριθμού. Η ομάδα Α, που αποτελείται από αγόρια ασχολήθηκαν με τη γαλλική διαφήμιση, αναζητώντας χαρακτηριστικά παραδείγματα τόσο στο διαδίκτυο, όσο και στον έντυπο τύπο. Η ομάδα Β, αποτελείται από κορίτσια, και διερεύνησαν τον τομέα των γαλλικών οίκων αρωμάτων και καλλυντικών. Και οι δεκατρείς μαθητές αποτελούν την ομάδα Γ' η οποία ασχολήθηκε με τη γαλλική μουσική: Χωρισμένοι σε τέσσερις υποομάδες, ανέλαβαν να διερευνήσουν την πορεία της μουσικής στη Γαλλία, ξεκινώντας από τον 19^ο αιώνα και φτάνοντας στη σημερινή εποχή. Επιπλέον ήρθαν σε επαφή με τη μουσική του κινηματογράφου, με τους «στρατευμένους τραγουδιστές» (οι οποίοι αφιλοκερδώς διοργανώνουν συναυλίες για την επίτευξη διαφόρων φιλανθρωπικών σκοπών) και με έλληνες τραγουδιστές που έκαναν καριέρα στη Γαλλία. Στο τέλος του χρόνου, οι εργασίες τους, παρουσιάστηκαν στους μαθητές της σχολικής κοινότητας.

Γ. Γαλλικός κινηματογράφος – Γαστρονομία - Μόδα

Μαθητές: 17 μαθητές των τμημάτων Β1 και Β3.

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Πρίντεζη Αγνή

Δράσεις – Αποτελέσματα

Οι μαθητές του Β1 χωρίστηκαν σε δύο ομάδες και ασχολήθηκαν με τον Γαλλικό κινηματογράφο και τη Γαλλική μόδα. Μέσω ιστοεξερεύνησης, συγκέντρωσαν τα στοιχεία και φωτογραφικό υλικό και δημιούργησαν βίντεο.

Οι μαθητές του Β3 χωρίστηκαν σε δύο ομάδες και ασχολήθηκαν με τη Γαλλική γαστρονομία. Η πρώτη ομάδα δημιούργησε βίντεο με θέμα τις Γαλλικές σπεσιαλιτέ και η δεύτερη ομάδα βίντεο με θέμα τις διατροφικές συνήθειες των Γάλλων.

Τα αποτελέσματα ήταν εξαιρετικά, οι μαθητές με φαντασία και ξεχωριστό ζήλο εργάστηκαν μεθοδικά, συνέλεξαν τα στοιχεία και τα συνέθεσαν σε ένα ολοκληρωμένο σύνολο.

ν) ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «ΔΟΞΑΣΙΕΣ, ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΥΝ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗ ΦΥΣΗ ΜΕ ΤΟ ΘΕΙΟ».

Το πρόγραμμα ξεκίνησε το Δεκέμβριο του 2012, με τη συμμετοχή 6 καθηγητριών και 52 μαθητών της Γ΄ τάξης του Γυμνασίου μας. Διαμορφώθηκαν 3 ομάδες,, κάθε μια από τις οποίες ανέλαβε και ένα υποθέμα:

- ❖ **ΟΜΑΔΑ 1 : ΔΟΞΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΜΥΘΟΙ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΥΝ ΤΗ ΦΥΣΗ ΜΕ ΤΟ ΘΕΙΟ. Υπεύθυνες καθηγήτριες : Ορφανίδου Δέσποινα (ΠΕ05) – Βουλγαρίδη Ελένη (ΠΕ02).**
- ❖ **ΟΜΑΔΑ 2 : ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ. Υπεύθυνη καθηγήτρια : Γεωργιάδου Ευαγγελία (ΠΕ01).**
- ❖ **ΟΜΑΔΑ 3: Η ΦΥΣΗ ΜΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ-Ο ΘΕΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΣΗ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ , Η ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΙΟ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ. Υπεύθυνες καθηγήτριες: Μαρτίνου Άννα (ΠΕ02), Γεωργούλη Ευαγγελία (ΠΕ06), Τσιγγινού Ελένη (ΠΕ06).**

Τα θέματα τα οποία απασχόλησαν τους μαθητές είναι τα κάτωθι:

- Όλυμπος – η κατοικία των θεών
- Πήλιο – το βουνό των Κενταύρων
- Κένταυροι – Δρυάδες – Αμαδρυάδες – Ναιάδες - Ορεστιάδες
- Μύθοι που συνδέονται με τα δέντρα, τα βότανα και τα λουλούδια της ελληνικής χλωρίδας
- Μύθοι που συνδέονται με τα πουλιά της ελληνικής πανίδας.
- Ιερά στην αρχαιότητα και σύνδεση τους με το φυσικό περιβάλλον
- Εκκλησίες και φυσικό περιβάλλον.

Παιδαγωγικοί στόχοι του προγράμματος:

- Συνειδητοποίηση από τους μαθητές της σχέσης της φύσης με το Θείο, όπως αυτή διαφαίνεται μέσα από τους μύθους και τις παραδόσεις της πατρίδας μας.
- Γνωριμία των μαθητών με τους μύθους και τις παραδόσεις που συνδέονται με τη χλωρίδα και την πανίδα της πατρίδας μας.
- Κατανόηση ότι ο άνθρωπος, στην προσπάθεια του να τιθασεύσει τη φύση, αναζητά τη βοήθεια των Θεοτήτων, κατά τα αρχαία χρόνια, και κατ'επέκτασιν του Θεού κατά τα νεώτερα.
- Αναζήτηση στοιχείων μέσα στη λογοτεχνία και την τέχνη που συνδέουν τη φύση με το θείο.
- Ανάπτυξη της ικανότητας των μαθητών στη συλλογή, καταγραφή και ταξινόμηση πληροφοριών, στα πλαίσια της ομάδας, ιδιαίτερα μέσα από την αναζήτηση στο Διαδίκτυο.
- Καλλιέργεια της ομαδικής δράσης των μαθητών μέσα από τη βιωματική προσέγγιση του θέματος, δημιουργία δεσμών φιλίας και συνεργασίας μεταξύ τους.

Δράσεις - αποτελέσματα

Οι μαθητές, εργαζόμενοι σε ομάδες, διερεύνησαν τα επιμέρους θέματα, παρουσίαζαν στις συναντήσεις μας το υλικό που είχαν αναλάβει να συλλέξουν, και έπαιρναν ανατροφοδότηση για τη συλλογή και αξιολόγηση νέου υλικού. Παρόλο που δεν είχε εξ'αρχής ενταχθεί στο πρόγραμμα, η ομάδα 1 αποφάσισε την παρουσίαση θεατρικού δρώμενου με τίτλο : «Το μήλο της έριδας», το οποίο διαμόρφωσαν οι ίδιοι οι μαθητές αυτοσχεδιάζοντας. Στα πλαίσια της βιωματικής προσέγγισης των θεμάτων, πραγματοποιήθηκε τριήμερη εκπαιδευτική εκδρομή στο Πήλιο, όπου οι μαθητές ανέλαβαν να συγκεντρώσουν πληροφορίες και υλικό από όλες τις περιοχές που επισκεφθήκαμε (Πορταριά, Μηλιές, Μακρινίτσα, Βόλος, Λίμνη Κάρλα). Χαρακτηριστικό είναι το ιδιαίτερο ενδιαφέρον, η συνέπεια και η οργανωτικότητα που επέδειξαν όλοι οι μαθητές, ακόμα και οι ιδιαίτερα αδύνατοι, κάτι που τονίστηκε και επιδοκιμάστηκε από τους υπευθύνους των μουσείων που επισκεφθήκαμε. Κατά την τελευταία εβδομάδα της σχολικής χρονιάς, οι μαθητές παρουσίασαν τα αποτελέσματα των εργασιών τους, σε όλη τη σχολική κοινότητα.

vi) ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «ΕΛΙΑ ΜΟΥ ΑΣΗΜΟΠΡΑΣΙΝΗ, ΘΑΛΑΣΣΟΚΥΜΑΤΟΥΣΑ».

Μαθητές: 42 μαθητές της Γ΄τάξης

Καθηγητές: Βλάχου Χριστίνα, Κεραμάρης Κων/νος, Μαρτίνου Άννα, Χαβιάρα Μαρία.

Παιδαγωγικοί στόχοι

1. Γνωριμία των μαθητών με το οικοσύστημα του ελαιώνα, με τη μελέτη των βιοτικών και αβιοτικών παραγόντων και των αλληλεπιδράσεών τους.

2. Βιωματική προσέγγιση από τους μαθητές όλων των σταδίων επεξεργασίας της ελιάς, τον πρωτογενή τομέα (ελαιοκαλλιεργητές), τον δευτερογενή τομέα (ελαιοτριβεία, κονσερβοποιεία, κλπ) και τον τριτογενή τομέα (εμπορεία).

3. Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση των προϊόντων και υποπροϊόντων της ελιάς.

4. Να κατανοήσουν οι μαθητές τη σημασία της καλλιέργειας της ελιάς στην κοινωνική, οικονομική και πολιτισμική ζωή του τόπου μας.

5. Να αναδείξουν το διαχρονικό συμβολισμό της ελιάς ως δέντρο του καλού. Πολύτιμο κι αγαπημένο δέντρο των Ελλήνων και των άλλων μεσογειακών λαών, συνδεδεμένο με την αναγέννηση και το φως, εξακολουθεί μέχρι σήμερα να θεωρείται θεϊκό δώρο, σύμβολο ειρήνης, προστασίας και γονιμότητας.

6. Ανάπτυξη της ικανότητας των μαθητών στην συλλογή, καταγραφή και αξιολόγηση των πληροφοριών και την επεξεργασία τους στα πλαίσια της ομάδας.

7. Συνειδητοποίηση από τους μαθητές των κρίσιμων περιβαλλοντικών προβλημάτων και ανάπτυξη της ιδέας της διατήρησης και της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος.

8. Καλλιέργεια της συλλογικής, ομαδικής δράσης των μαθητών, μέσα από την βιωματική προσέγγιση του περιβάλλοντος και ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης επίλυσης των προβλημάτων που προκύπτουν από την πολυήμερη συγκατοίκηση.

9. Προσέγγιση του θέματος της ελιάς διαθεματικά μέσα από τις φυσικές επιστήμες, τη μυθολογία, την ιστορία, τη λογοτεχνία, τη λαογραφία κλπ.

Δραστηριότητες - Αποτελέσματα

Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες. Η κάθε ομάδα διερευνά επιμέρους θέματα, παρουσιάζει τα αποτελέσματα και γίνεται σύνθεση των απόψεων. Οι μαθητές μέσα από αυτή την μεθοδολογία συνειδητοποιούν το ρόλο τους μέσα στην ομάδα, τη σημασία της συνεργασίας και της ανάπτυξης δημιουργικού πνεύματος προκειμένου να επιτευχθεί το βέλτιστο αποτέλεσμα στην κοινή δράση. Οι ομάδες εργάζονται σε 5 υποθεματικές ενότητες: α) Ιστορία της ελιάς β) Η ελιά στη λογοτεχνία γ) καλλιέργεια της ελιάς δ) Η ελιά στη διατροφή ε) Ο ελαιώνας σαν οικοσύστημα.

Στο πλαίσιο του προγράμματος η περιβαλλοντική ομάδα επισκέφτηκε στο κτίριο "Δροσόπουλου" τη μόνιμη έκθεση "Ελαίας Εγκώμιον", συμμετείχε στη συγκομιδή του ελαιόκαρπου και παρασκεύασε αρωματικό ελαιόλαδο.

http://www.youtube.com/watch?v=PYaLqtR_gAc

Η περιβαλλοντική ομάδα την Παρασκευή 01 Φεβρουαρίου, επισκέφτηκε την Ελαιουργία ΜΕΛΑΣ στο Λυγουριό της Αργολίδος, το μουσείο Κωτσιομύτη Φυσικής Ιστορίας, το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου και το Ναύπλιο. Οι μαθητές μας ξεναγήθηκαν από την κα Μελά στην Ελαιουργία, είδαν από κοντά τους ελαιώνες, τα στάδια επεξεργασία του ελαιόκαρπου και παραγωγής του ελαιόλαδου. Γευτήκαμε το έξτρα παρθένο βιολογικό ελαιόλαδο της ελαιουργίας και γεμάτοι εμπειρίες και γνώσεις κατευθυνθήκαμε στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας. Πραγματικό κόσμημα, οργανωμένο με πλήθος εκπληκτικών εκθεμάτων. Οι μαθητές ξεναγήθηκαν, ταξίδεψαν στο χρόνο μέσα από τα παλαιοντολογικά εκθέματα και τις πληρέστατες ενημερωτικές επιγραφές. Σημαντικά επίσης ήταν και τα ορυκτολογικά εκθέματα, μερικά από την περιοχή της Λαυρεωτικής γης. Η επίσκεψή μας στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου, στο Μουσείο και στον αρχαιολογικό χώρο μας θύμισε ότι πραγματικά βρισκόμαστε σε έναν ευλογημένο τόπο που μέσα στους αιώνες φωτίζει και καθορίζει την πορεία και την ύπαρξή μας. Φτάσαμε στο υπέροχο Ναύπλιο για φαγητό και ξεκούραση. Η επίσκεψή μας αποτέλεσε μια υπέροχη εμπειρία, με όμορφες στιγμές και μια διαφορετική ματιά στο χώρο και στον χρόνο.

<http://www.youtube.com/watch?v=d03nrMYcJQ4>

Τα αποτελέσματα και οι δράσεις του προγράμματος παρουσιάστηκαν στο τριήμερο παρουσίασης περιβαλλοντικών και πολιτιστικών προγραμμάτων που διοργανώθηκε στο σχολείο μας 13-15/05/2013.

vii) ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΝΑ ΤΙΘΑΣΕΥΣΕΙ ΤΗ ΦΥΣΗ»

Μαθητές: 41 μαθητές των τμημάτων Γ1 και Γ4

Καθηγητές: Πρίντεζη Αγνή, Κεραμάρης Κων/νος, Βλάχου Χριστίνα, Χαβιάρα Μαρία

Παιδαγωγικοί στόχοι

1. Να κατανοήσουν οι μαθητές τις έννοιες του δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος και να συνειδητοποιήσουν την συνεχή προσπάθεια του ανθρώπου να ενταχθεί και να τιθασεύσει το περιβάλλον.

2. Να διερευνήσουν την επίδραση του ανθρώπου στο φυσικό περιβάλλον στην προσπάθεια αναζήτησης κατάλληλων περιοχών δόμησης, καλλιέργειας και ανάπτυξης δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων.

3. Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που σχετίζονται με την ανάπτυξη τουριστικών και εμπορικών δραστηριοτήτων από τον άνθρωπο και να εξοικειωθούν με την έννοια της αειφόρου ανάπτυξης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

4. Να αντιληφθούν οι μαθητές τις διαφορές στη διαχείριση του περιβάλλοντος σε προγενέστερες εποχές σε σχέση με την σημερινή εποχή μέσα από την μελέτη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής του Πηλίου σε σύγκριση με την σύγχρονη πόλη του Βόλου.

5. Να αναδείξουν τη μυστηριακή σχέση ανθρώπου - φύσης μέσα από τους μύθους και παραδόσεις για την θεραπευτική χρήση των φυτών – βοτάνων του Πηλίου.

6. Ανάπτυξη της ικανότητας των μαθητών στην συλλογή, καταγραφή και αξιολόγηση των πληροφοριών και την επεξεργασία τους στα πλαίσια της ομάδας.

7. Συνειδητοποίηση από τους μαθητές των κρίσιμων περιβαλλοντικών προβλημάτων και ανάπτυξη της ιδέας της διατήρησης και της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος.

8. Καλλιέργεια της συλλογικής, ομαδικής δράσης των μαθητών, μέσα από την βιωματική προσέγγιση του περιβάλλοντος και ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης επίλυσης των προβλημάτων που προκύπτουν από την πολυήμερη συγκατοίκηση.

9. Προσέγγιση του θέματος του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος διαθεματικά μέσα από τις φυσικές επιστήμες, τη μυθολογία, την ιστορία, τη λογοτεχνία, τη λαογραφία κλπ.

Δραστηριότητες – Αποτελέσματα

Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες ανά τμήμα. Η κάθε ομάδα διερευνά επιμέρους θέματα, παρουσιάζει τα αποτελέσματα και γίνεται σύνθεση των απόψεων. Οι μαθητές μέσα από αυτή την μεθοδολογία συνειδητοποιούν το ρόλο τους μέσα στην ομάδα, τη σημασία της συνεργασίας και της ανάπτυξης δημιουργικού πνεύματος προκειμένου να επιτευχθεί το βέλτιστο αποτέλεσμα στην κοινή δράση.

Οι ομάδες εργάζονται σε 7 υποθεματικές ενότητες: α) Φυσικό και δομημένο περιβάλλον της Κερατέας – Λαυρεωτικής, β) Αστικό και φυσικό περιβάλλον του Πηλίου – Βόλου, γ) Δομημένο περιβάλλον – Παραδοσιακή αρχιτεκτονική του Πηλίου, δ) Νερό και μυθολογία-Οι κρήνες της Μακρινίτσας – Υδροκίνηση, ε) Η οικολογική αξία του Πηλίου, στ) Μύθοι και παραδόσεις για τις θεραπευτικές χρήσεις των φυτών, ζ) Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας – Το παράδειγμα της Ανάβρας Μαγνησίας.

1. Φυσικό και δομημένο περιβάλλον της Κερατέας - Λαυρεωτικής

Η περιοχή της Λαυρεωτικής λόγω της μεταλλευτικής δραστηριότητας είναι ιδιαίτερα επιβαρυσμένη. Από τη αρχαιότητα μέχρι και σήμερα ο άνθρωπος ανέπτυξε στην περιοχή πολύπλευρη οικονομική και εμπορική δραστηριότητα και επηρέασε δραματικά και διαμόρφωσε το φυσικό περιβάλλον στην ευρύτερη περιοχή. Ομάδα μαθητών συνέλεξε στοιχεία για την μεταλλευτική

δραστηριότητα στην περιοχή της Λαυρεωτικής και παρουσίασε την σημερινή κατάσταση στην πόλη του Λαυρίου και τις μελλοντικές προοπτικές ανάπτυξης.
<http://www.youtube.com/watch?v=9EByPR69NqU>

2. Δομημένο περιβάλλον – Παραδοσιακή αρχιτεκτονική του Πηλίου.

Οι μαθητές περιηγήθηκαν στην Μακρινίτσα, μελέτησαν την δόμηση και βρήκαν στοιχεία της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής. Για την υλοποίηση της δράσης οι μαθητές είχαν συλλέξει το σχετικό υλικό στο σχολείο και προετοίμασαν φύλλα εργασίας που τα συμπλήρωσαν κατά την διάρκεια του προγράμματος.

<http://www.youtube.com/watch?v=4eoop7GHwkl&list=UU7xJAsfmrhcstpdYVBMLf8g&index=4>

3. Η οικολογική αξία του Πηλίου.

Η περιβαλλοντική ποιότητα και η οικολογική σημασία της περιοχής του Πηλίου καθορίζεται από σημαντικά οικολογικά, οικονομικά, ιστορικά και αισθητικά χαρακτηριστικά. Η οικολογική αξία έγκειται στην ποικιλία βιοτόπων με καλή έως άριστη δομή και κατάσταση διατήρησης που υποστηρίζουν πλούσιες σε είδη κοινωνίες. Οι μαθητές κατέγραψαν τα διάφορα είδη πανίδας και χλωρίδας σε φύλλα εργασίας.

4. Νερό και μυθολογία. Οι κρήνες της Μακρινίτσας. Υδροκίνηση.

Οι μαθητές ασχολήθηκαν με την αρχιτεκτονική των κρηνών και την λαογραφική και πολιτιστική τους αξία. Κατέγραψαν τις κρήνες τις Μακρινίτσας, τις φωτογράφησαν και παρουσίασαν στοιχεία για την κατασκευή τους.

5. Μύθοι και παραδόσεις για τις θεραπευτικές χρήσεις των φυτών

Βοτάνια που γνώριζαν οι Θεοί και τυχαία ανακάλυψαν οι άνθρωποι - βότανα που ξεπηδούν από το αίμα μυθικών ηρώων, όπως ο υάκινθος που φυτρώνει τη στιγμή που το αίμα του νεαρού Υάκινθου, φίλου του Απόλλωνα ποτίζει τη γη. Εκείνος όμως που θεωρείται ο βαθύτερος γνώστης των βοτάνων είναι ο δάσκαλος του μυθικού Αχιλλέα και του Ιπποκράτη ο Χείρων Κένταυρος που ζούσε στο Πήλιο. Βότανα όπως το χειρώνιον και το κενταύριον φέρουν ακόμη το όνομά του. Οι μαθητές αναζήτησαν, φωτογράφησαν και παρουσίασαν δεδομένα για τα είδη βοτάνων, τη χρήση τους και τη θεραπευτική τους δράση και τα βότανα στη θρησκεία.

6. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας – Το παράδειγμα της κοινότητας Ανάβρας Μαγνησίας.

Οι μαθητές ασχολήθηκαν με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την δυνατότητα αξιοποίησής τους. Επισκεφτήκαμε την κοινότητα Ανάβρας, όπου ξεναγηθήκαμε από την π. πρόεδρο της κοινότητας κο Τσουκαλά. Μας ενημέρωσε για την 15ετή προσπάθεια αναβάθμισης της ποιότητας ζωής των κατοίκων με έργα και δράσεις όπως το αιολικό πάρκο, το περιβαλλοντικό πάρκο «Γούρα», η οργάνωση των κτηνοτροφικών μονάδων, τα πρότυπα βιολογικά σφαγεία, το σχολείο και άλλες υποδομές (δρόμους, πολιτιστικό κέντρο, ιατρείο, κλπ). Μας μίλησε για τα μελλοντικά σχέδια της αξιοποίησης της βιομάζας και της τηλεθέρμανσης. Περιηγηθήκαμε στο περιβαλλοντικό πάρκο και καταγράψαμε τη χλωρίδα κατά μήκος του ποταμού.

7. Λίμνη Κάρλα

Επισκεφτήκαμε την περιοχή της λίμνης Κάρλα. Μια λίμνη που είχε αποξηρανθεί και τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια να αναγεννηθεί. Ξεναγηθήκαμε από τον πρόεδρο του Κέντρου για τη μελέτη και προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς στη Λίμνη Βοιβηίδα-Κάρλα (ΚΕ.ΜΕ.ΒΟ) κο Γκανάτσιο Σ. στη παραλίμνια περιοχή. Μιλήσαμε για τα περιβαλλοντικά προβλήματα και τη διαχείριση των υδάτινων πόρων της περιοχής. Η περιήγησή μας ολοκληρώθηκε στο Μουσείο Λιμναίου πολιτισμού Κάρλα.

<http://www.youtube.com/watch?v=ASlqDsE2nLc&list=UU7xJAsfmrhcstpdYVBMLf8g&index=3>

Τα αποτελέσματα και οι δράσεις του προγράμματος παρουσιάστηκαν στο τριήμερο παρουσίασης περιβαλλοντικών και πολιτιστικών προγραμμάτων που διοργανώθηκε στο σχολείο μας 13-15/05/2013.

viii) ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Για δεύτερη συνεχή χρονιά λειτούργησε θεατρικό εργαστήρι στο σχολείο μας. Τη θεατρική μας ομάδα αποτέλεσαν φέτος 25 μαθητές όλων των τάξεων. Το θεατρικό μας εργαστήρι απευθύνεται σε όλους τους μαθητές μας χωρίς να διαχωρίζει «καλούς» και «κακούς» γιατί εδώ δεν υπάρχει σωστό ή λάθος παρά μόνο αληθινό. Όλοι οι τρόποι έκφρασης είναι εξίσου αποδεκτοί. Αυτή η αποδοχή έχει ως στόχο την απελευθέρωση της φαντασίας, της σκέψης και των συναισθημάτων των παιδιών. Τα παιδιά παρακινούνται να εκφράζονται ελεύθερα, να ζητούν και να δέχονται, να διεκδικούν και να παραχωρούν, να φαντάζονται και να δημιουργούν, να επικοινωνούν, να μιλούν και να ακούνε, να χαίρονται και να προσφέρουν χαρά. Φέτος δουλέψαμε και παρουσιάσαμε τη θεατρική παράσταση «**Ο Μάγος με τα χρώματα**» του **Γιάννη Ξανθούλη**

Οι μαθητές μας έδωσαν δύο παραστάσεις :

- **14/05/2013 στο χώρο του Γυμνασίου μας**
- **15/05/2013 στο Πολιτιστικό Κέντρο Κερατέας**

(Υπεύθυνες καθηγήτριες: Παξιβάνη Σοφία, Τσιγγινού Ελένη, Μερκούρη Ελισσάβητ, σκηνικά: Δημοπούλου Μάχη).

B) Καινοτόμα προγράμματα διδασκαλίας και ερευνητικές εργασίες

i) Εφαρμογή καινοτόμου διδακτικής προσέγγισης στο μάθημα της Αγγλικής

LEARNING BY DESIGN (Kalantzis & Cope (2007))

Υπεύθυνες καθηγήτριες : κ. Γεωργούλη Ευαγγελία, κ. Τσιγγινού Ελένη

ΣΤΟΧΟΙ

- Να εμπλακούν ενεργά στη διαδικασία της μάθησης εκπονώντας εργασίες που αφορούν στα ενδιαφέροντα και στις ασχολίες τους ανάλογα με το επίπεδό τους.
- Να εξοικειωθούν οι μαθητές με το νέο τρόπο εξέτασης της Αγγλικής γλώσσας σύμφωνα με την 6βαθμη κλίμακα του Συμβουλίου της Ευρώπης (A1, A2, B1, B2, Γ1, Γ2) και να βελτιώσουν το αντίστοιχο επίπεδό τους.
- Να εκτεθούν όσο το δυνατό περισσότερο σε αυθεντικές μορφές της Αγγλικής γλώσσας στον προφορικό αλλά και στο γραπτό λόγο.

Με βάση τα παραπάνω εκτός από την εφαρμογή του Νέου Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας, εφαρμόστηκε και η καινοτόμος διδακτική προσέγγιση «Μάθηση μέσω Σχεδιασμού» των Kalantzis & Cope ύστερα και από παρότρυνση της Συμβούλου της Αγγλικής Γλώσσας κ. Παπαχρίστου.

Η πλειοψηφία των μαθητών του σχολείου ασχολήθηκαν όλο το Β' τρίμηνο με το θέμα της Πολυπολιτισμικότητας (Cultural Diversity) και της Ανεκτικότητας – Μη Ανεκτικότητας (Tolerance – Intolerance), ένα θέμα διαχρονικό που συντελεί στη διαθεματικότητα των σχολικών μαθημάτων. Εργάστηκαν σε ομάδες και με την καθοδήγηση των καθηγητριών τους κ. Ε. Γεωργούλη και Ε. Τσιγγινού - οι οποίες συνεργάστηκαν από κοινού γι' αυτή την εργασία- ολοκλήρωσαν ποικίλες και ενδιαφέρουσες ερευνητικές εργασίες (project).

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εργασίες αυτές καθώς και η μέθοδος παρουσιάστηκαν με μεγάλη επιτυχία σε Ημερίδα που έλαβε μέρος στη Βιβλιοθήκη του σχολείου στις 1/3/2013 παρουσία της σχολικής συμβούλου κ. Παπαχρίστου, καθηγητών Αγγλικής από όμορους Δήμους και από καθηγητές και τη Διεύθυνση του Γυμνασίου Κερατέας.

ii) Ερευνητική εργασία με θέμα: «Μικρές έρευνες και εργασίες στο μάθημα της Βιολογίας»

Μαθητές: Τμήματα Γ1, Γ2, Γ3, Γ4, Γ5

Υπεύθυνος καθηγητής: Κεραμάρης Κων/νος, Βιολόγος

Στόχοι

α) Οι μαθητές, μέσα από την δική τους εξερεύνηση, να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα απόκτησης βασικών γνώσεων βιολογίας.

β) Να εξοικειωθούν με τη δομή και την ορολογία της επιστήμης ώστε να μπορούν να κατανοήσουν και να αναπαράγουν τα βασικά στοιχεία των βιολογικών εννοιών.

γ) Να αξιοποιήσουν οι μαθητές την ομαδική συνεργασία.

δ) Να αποκτήσουν εμπειρία ιστοεξερεύνησης, συσχέτισης δεδομένων και ικανότητας παρουσίασης των δεδομένων αυτών με ταυτόχρονη αξιολόγησή τους.

ε) Να αναπτύξουν αυτενέργεια και να μάθουν να οικοδομούν μόνοι τους τη γνώση.

Οργάνωση και βήματα διεξαγωγής

Η ερευνητικές εργασίες υλοποιήθηκε από τους μαθητές της Γ΄ τάξης στο μάθημα της Βιολογίας, κατά το πρώτο και δεύτερο τρίμηνο. Στους μαθητές δόθηκαν τα θέματα προς έρευνα και παρουσίαση.

Θέματα Α΄ τριμήνου

1. Χημικές ιδιότητες και μεταβολισμός των υδατανθράκων
2. Χημικές ιδιότητες και μεταβολισμός των λιπιδίων.
3. Δομή και λειτουργίες των πρωτεϊνών.
4. Νουκλεϊκά οξέα: Δομή και λειτουργία.
5. Μικροσκόπιο: Ιστορική αναδρομή και η συμβολή του στην ανάπτυξη της Βιολογίας.
6. Δομή και λειτουργία του γενετικού υλικού.
7. Η δομή και λειτουργία της πλασματικής μεμβράνης.
8. Συγκρότηση και λειτουργίες του ενδοπλασματικού δικτύου και του συμπλέγματος Golgi.
9. Πυρήνας του κυττάρου: Δομή, λειτουργία και διακίνηση συστατικών διαμέσου της πυρηνικής μεμβράνης.
10. Οργανίδια παραγωγής και μετατροπής ενέργειας στα κύτταρα: Μιτοχόνδρια - Χλωροπλάστες.
11. Οργανίδια μετατροπής και αποικοδόμησης βιομορίων: Λυσοσώματα - υπεροξυσώματα.
12. Δομή και λειτουργία του κυτταροσκελετού: Μικροϊνίδια- ενδιάμεσα ινίδια - μικροσωληνίσκοι.
13. Συγκρότηση και λειτουργίες του ερειστικού ιστού.
14. Συγκρότηση και λειτουργίες του νευρικού ιστού.
15. Ένζυμα: Δομή, ενεργότητα και βιολογικός ρόλος.
16. Κυτταρική δομή των βακτηρίων και ασθένειες που προκαλούνται από βακτήρια.
17. Δομή, βιολογική δράση ιών και ασθένειες που προκαλούνται από ιούς.
18. Μύκητες – πρωτόζωα: Δομή, πολλαπλασιασμός, διαβίωση, ασθένειες που προκαλούν.
19. Εξωτερικοί αμυντικοί μηχανισμοί του ανθρώπινου οργανισμού.
20. Γενικοί εσωτερικοί αμυντικοί μηχανισμοί.
21. Εσωτερικοί αμυντικοί μηχανισμοί με εξειδικευμένη δράση.
22. Αντιμετώπιση των παθογόνων μικροοργανισμών με εμβόλια και ορούς.
23. Παραγωγή και τρόπος δράσης των αντιβιοτικών.
24. Εξαρτησιογόνες ουσίες: τρόπος δράσης, συνέπειες.

Θέματα Β΄ τριμήνου

1. Δομή της χρωματίνης και των χρωμοσωμάτων κατά τη διάρκεια του κυτταρικού κύκλου.

2. Καθορισμός του φύλου στους ζωικούς οργανισμούς.
3. Δομή του γενετικού υλικού σε προκαρυωτικούς και ευκαρυωτικούς οργανισμούς.
4. Δημιουργία καρυότυπου και η χρησιμότητά του στη διάγνωση ασθενειών - Κυτταρογενετική.
5. Αντιγραφή του DNA στους προκαρυωτικούς και ευκαρυωτικούς οργανισμούς.
6. Μεταγραφή του DNA.
7. Μετάφραση και σύνθεση πρωτεϊνών.
8. Η δομή των γονιδίων και παράγοντες που ρυθμίζουν την έκφρασή τους.
9. Κυτταρική διαίρεση: Μίτωση.
10. Κυτταρική διαίρεση: Μείωση - Γαμετογένεση.
11. Οι γενετικές αναλύσεις και η διατύπωση των νόμων του Μέντελ.
12. Οι μονογονιδιακοί χαρακτήρες στο άνθρωπο και ο τρόπος κληρονομής.
13. Ποσοτική κληρονομικότητα στον άνθρωπο.
14. Συνδεόμενα γονίδια – επιχiasμός.
15. Μεταλλάξεις και ο ρόλος τους στην γενετική ποικιλότητα.
16. Φυλοσύνδετη κληρονομικότητα και ασθένειες .
17. Δομικές χρωμοσωμικές ανωμαλίες και γενετικά σύνδρομα.
18. Συστήματα επιδιόρθωσης λαθών του DNA.
19. Τα γενεαλογικά δένδρα και η χρησιμότητά τους.
20. Μεταλλάξεις και καρκίνος.
21. Η τεχνολογία του ανασυνδυασμένου DNA.
22. Αρχές και μεθοδολογία της Βιοτεχνολογίας.
23. Χρήση μικροοργανισμών στη Βιοτεχνολογία.
24. Εφαρμογές της Βιοτεχνολογία στην προστασία του περιβάλλοντος.
25. Γενετική μηχανική – Γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί – Διαγονιδιακοί οργανισμοί.
26. Εφαρμογές της Βιοτεχνολογίας στην Ιατρική – Γονιδιακές θεραπείες.
27. Τα βλαστοκύτταρα και η χρήση τους στην θεραπεία ασθενειών.
28. Κίνδυνοι για το περιβάλλον, που απορρέουν από την χρήση της Βιοτεχνολογίας – Βιοηθική.

Οι μαθητές, μόνοι τους ή ανά δύο, ήταν υποχρεωμένοι να επιλέξουν ένα θέμα από τη λίστα που είχε αναρτηθεί στον πίνακα ανακοινώσεων του τμήματός τους. Την ίδια εργασία δεν επιτρέπονταν να επιλέξει δεύτερη ομάδα μαθητών. Στους μαθητές δόθηκε χρονικό περιθώριο 1,5 μήνα, έως 31/10 για τις εργασίες του Α΄ τριμήνου και έως 31/01 για τις εργασίες του Β΄ τριμήνου, να προετοιμάσουν τις εργασίες τους και να τις παραδώσουν σε μορφή αρχείου Word ή χειρόγραφες. Για την διευκόλυνση των μαθητών στην ιστοεξερεύνηση, στο ιστολόγιο School Biology, αναρτήθηκαν από τον καθηγητή εργασίες, παρουσιάσεις, βιβλιογραφικά στοιχεία, που κάλυπταν τα συγκεκριμένα θέματα και σε κάθε περίπτωση υπήρχε συνεννόηση και καθοδήγηση των μαθητών έως την ολοκλήρωση της εργασίας τους. Οι εργασίες αξιολογούνταν περιγραφικά από τον καθηγητή και βαθμολογούνταν με άριστα το 4. Στη συνέχεια και έως το τέλος του τριμήνου, με βάση συγκεκριμένο πρόγραμμα που είχε αναρτηθεί στην τάξη, οι μαθητές παρουσίαζαν τις εργασίες τους με τη βοήθεια προβολέα και Η/Υ. Οι μαθητές μετά την 15λεπτη παρουσίαση απαντούσαν σε ερωτήματα των συμμαθητών τους και του καθηγητή τους. Στον συνολικό βαθμό για τον κάθε μαθητή συνυπολογίζονταν και η πληρότητα και σαφήνεια της προφορικής παρουσίασης. Η ερευνητική εργασία με άριστα το 4/20 υπολογίζονταν στο συνολικό βαθμό του τριμήνου για κάθε μαθητή.

iii) Ερευνητική εργασία με θέμα: «Περιληπτικό κόκκινο βιβλίο των απειλούμενων ζώων στην Ελλάδα».

Μαθητές: Τμήματα Α1, Α2, Α3, Α4

Υπεύθυνος καθηγητής: Κεραμάρης Κων/νος, Βιολόγος

Το «Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας» είχε πρωτοεκδοθεί το 1992 χωρίς να περιλαμβάνει τα ασπόνδυλα και επικαιροποιήθηκε μετά από 17 ολόκληρα χρόνια. Πρόκειται για μια έκδοση του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σε συνεργασία με την Ελληνική Ζωολογική Εταιρία και τις οργανώσεις WWF Ελλάς, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Ελληνική Ερπετολογική Εταιρεία, Ινστιτούτο Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας και τους πολλούς έλληνες ζωολόγους. Η έκδοσή του χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα ΕΠΠΕΡ - Γ' ΚΠΣ.

Στόχοι

α) Οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν το μέγεθος του κινδύνου να εξαφανιστούν πολλά είδη ζώων λόγω των ανθρωπίνων παρεμβάσεων.

β) Να αντιληφθούν την αναγκαιότητα των κοινών και συντονισμένων δράσεων για την προστασία της χλωρίδας και της πανίδας του τόπου μας.

γ) Να εξοικειωθούν με τη δομή και την ορολογία των επιστημονικών κειμένων ώστε να μπορούν να κατανοήσουν και να αναπαράγουν τα βασικά στοιχεία των κειμένων αυτών.

δ) Να αποκτήσουν εμπειρία ιστοεξερεύνησης και συσχέτισης δεδομένων.

ε) Να αναπτύξουν αυτενέργεια και να μάθουν να οικοδομούν μόνοι τους τη γνώση.

Οργάνωση και βήματα διεξαγωγής

Η ερευνητική εργασία υλοποιήθηκε από τους μαθητές των τμημάτων Α1, Α2, Α3, Α4 στο μάθημα της Βιολογίας, κατά το πρώτο τρίμηνο. Οι μαθητές κάθε τμήματος ασχολήθηκαν με διαφορετική ομάδα ζώων, ως εξής:

τμήμα Α1: θηλαστικά, τμήμα Α2: Ψάρια, τμήματα Α3 και Α4: Πουλιά.

Από το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας, που αποτελεί έκδοση της Ελληνικής Ζωολογικής Εταιρείας (ΕΖΕ) (επιμέλεια έκδοσης: Α. Λεγάκις, Π. Μαραγκού, Αθήνα 2009), σε κάθε μαθητή δίνεται φωτοτυπία 2 έως 4 σελίδων, όπου περιγράφονται για τα διάφορα ζώα η εξάπλωση, τα πληθυσμιακά στοιχεία, η οικολογία, οι απειλές και μέτρα διατήρησης.

Κάθε μαθητής παραλαμβάνει τη φωτοτυπία από το κόκκινο βιβλίο και είναι υποχρεωμένος αφού μελετήσει τα δεδομένα που περιγράφονται για το

συγκεκριμένο ζωικό οργανισμό, να γράψει στον υπολογιστή του ή χειρόγραφα μια περίληψη 10-20 γραμμών, που θα απέδιδε σωστά τα κυριότερα στοιχεία που αφορούν στο συγκεκριμένο οργανισμό. Ταυτόχρονα έπρεπε να ερευνήσει το διαδίκτυο και να βρει μία τουλάχιστον εικόνα του ζωικού οργανισμού. Η εργασία τοποθετείται από τους μαθητές σε ειδικό ντοσιέ διαφανειών και δημιουργείται το περιληπτικό κόκκινο βιβλίο ανά τμήμα και ομάδα ζώων.

Τα ντοσιέ με τις εργασίες των μαθητών παραδόθηκαν στη βιβλιοθήκη του σχολείου μας.

iv) Πεπραγμένα στο μάθημα της Πληροφορικής (πιλοτικό πρόγραμμα σπουδών) κατά το σχολικό έτος 2012-13.

Υπεύθυνος καθηγητής: Καρύδης Ιωάννης, Πληροφορικής

Διδακτικές ενότητες

Κατά το σχολικό έτος 2012-13 οι μαθητές της Γ' Γυμνασίου διδάχτηκαν τις παρακάτω ενότητες με βάση το πιλοτικό πρόγραμμα σπουδών:

- ✓ Προγραμματίζω τον υπολογιστή
- ✓ Επικοινωνώ και συνεργάζομαι σε διαδικτυακά περιβάλλοντα
- ✓ Δημιουργώ παρουσιάσεις

Αναλυτική παρουσίαση

Πρώτη ενότητα: Προγραμματίζω τον υπολογιστή

Στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

1. Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράφουν τι είναι πρόβλημα, ποια είναι τα δεδομένα και τα ζητούμενα, να αναλύουν ένα σύνθετο πρόβλημα σε επιμέρους απλούστερα προβλήματα και να συνθέτουν τις λύσεις των προβλημάτων και να αναγνωρίζει τον υπολογιστή ως μηχανή επεξεργασίας που δέχεται δεδομένα και παράγει πληροφορίες.
2. Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να εξηγούν τι είναι αλγόριθμος, τις βασικές ιδιότητές του, να περιγράφουν τι είναι ένα πρόγραμμα και ποια τα βασικά χαρακτηριστικά μιας γλώσσας προγραμματισμού, να συνθέτουν-τρέχουν-διορθώνουν ένα πρόγραμμα στο προγραμματιστικό περιβάλλον που θα δουλέψουν στο σχολικό εργαστήριο.
3. Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να εξηγούν τι είναι μία μεταβλητή, τι είναι η δομή ακολουθίας και επανάληψης, να ορίζουν τις μεταβλητές που απαιτούνται για την ανάπτυξη των προγραμμάτων που σχεδιάζουν, να χρησιμοποιούν εντολές εισόδου/εξόδου στα προγράμματα που αναπτύσσουν, να συντάσσουν αριθμητικές εκφράσεις και να αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα της δομής επανάληψης.

Δραστηριότητες

Για την ανάδειξη της ανάγκης υλοποίησης αλγορίθμων που θα επιτελούν αριθμητικές πράξεις έγινε παράθεση προβλημάτων που απαιτούν την πραγματοποίηση υπολογισμών. Ενδεικτικά υπολογιστικά προβλήματα που επιλύουν οι μαθητές σε προγραμματιστικό περιβάλλον είναι: Διενέργεια απλών υπολογισμών (π.χ. μέσος όρος βαθμολογίας, περίμετρος και υπολογισμός μεγέθους των γωνιών κλειστών σχημάτων)

Οι μαθητές σχεδιάζουν τον αλγόριθμο στο χαρτί και περιγράφουν τα δεδομένα, την επεξεργασία που πρέπει να υλοποιηθεί και την πληροφορία που προκύπτει από τη συγκεκριμένη επεξεργασία. Τέλος, υλοποιούν πρόγραμμα σε προγραμματιστικό περιβάλλον.

Το προγραμματιστικό περιβάλλον που χρησιμοποιήθηκε είναι η γλώσσα Logo Microworlds Pro το οποίο είναι ένα πολυμεσικό περιβάλλον δημιουργίας μικρόκοσμων εμπλουτισμένο με εργαλεία κειμένων, ήχων, εικόνων, κινούμενων εικόνων και βίντεο.

Οι μαθητές αρχικά αλληλεπιδρούν με τη μηχανή καθοδηγώντας τη μέσω της γλώσσας προγραμματισμού ώστε να σχεδιάζει κλειστά σχήματα. Στη συνέχεια μέσω της δομής επανάληψης αντιλαμβάνονται τη δυνατότητα γραφής απλούστερων και πιο σύντομων προγραμμάτων. Μέσω των μεταβλητών αντιλαμβάνονται τη δυνατότητα να δημιουργούν μεγέθη και πλήθος σχημάτων ανάλογα με την τιμή που θα δώσουν σε αυτές. Τέλος μέσω της δημιουργίας διαδικασιών παρέχεται η δυνατότητα στους μαθητές να φτιάξουν καινούργιες εντολές τις οποίες και θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν αργότερα για την κατασκευή μιας πιο σύνθετης διαδικασίας.

Η δυνατότητα δημιουργίας κινούμενων σχεδίων και η εύκολη δημιουργία γραφικών καθιστούν το περιβάλλον αρκετά φιλικό προς το μαθητή. Στα πλαίσια αυτά οι μαθητές έγραψαν τον κώδικα δημιουργίας ενός απλού παιχνιδιού όπου στόχος ήταν η δημιουργία κινούμενων γραφικών όπου το ένα θα πρέπει να προσεγγίσει το άλλο.

Δεύτερη ενότητα: Επικοινωνώ και συνεργάζομαι σε διαδικτυακά περιβάλλοντα

Στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές στα πλαίσια του μαθήματος δημιούργησαν ένα προσωπικό ιστολόγιο (blog). Το θέμα και το περιεχόμενο του ιστολογίου ήταν επιλογή των μαθητών. Οι μαθητές στις περισσότερες περιπτώσεις εργάστηκαν σε ομάδες των 2 ή 3 ατόμων με στόχο την ανάπτυξη της συνεργατικής μάθησης.

Βασικός στόχος των μαθημάτων ήταν να αντιληφθούν οι μαθητές ότι η δημιουργία ιστοσελίδων/ιστοχώρων είναι πλέον μία απλή διαδικασία και να ενθαρρυνθούν στη δημιουργία του δικού τους χώρου που δεν θα διαφέρει ιδιαίτερα από τις αντίστοιχες ιστοσελίδες (ιστολογίων) που επισκέπτονται στον παγκόσμιο ιστό.

Στους μαθητές δόθηκε ένας συνοπτικός οδηγός ιστολογίου (συγκεκριμένα τα ιστολόγια δημιουργήθηκαν στην εταιρία blogspot) με βάση τον οποίο θα πρέπει να είναι σε θέση να δημιουργούν το προσωπικό τους ιστολόγιο, να ελέγχουν τις ρυθμίσεις ασφαλείας του, να χρησιμοποιούν βασικές λειτουργίες του (δημοσίευση άρθρων, ανέβασμα φωτογραφιών και βίντεο), να συντάσσουν τα κείμενά τους και να μορφοποιούν το περιβάλλον του ιστολογίου.

Σε συνδυασμό με παράλληλα μαθήματα και συζητήσεις που έγιναν σχετικά με την «Ασφάλεια στο διαδίκτυο» (στις οποίες αναλύθηκε το σύγχρονο φαινόμενο της απάτης μέσω του διαδικτύου με πρόσφατα παραδείγματα) οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τους κινδύνους και τις συνέπειες της δημοσίευσης προσωπικών στοιχείων στο διαδίκτυο.

Δραστηριότητες

Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη διαχείριση των σχολίων ενός ιστολογίου με αποτέλεσμα οι μαθητές να αντιληφθούν ότι χρειάζεται συνεχής και καθημερινή παρακολούθηση ενός ιστολογίου ώστε να ελαχιστοποιηθούν τα «κρούσματα» ανάρμοστων και υβριστικών σχολίων. Για το λόγο αυτό όλοι οι μαθητές ενεργοποίησαν την επιλογή της απαγόρευσης δημοσίευσης σχολίων από τρίτους στο ιστολόγιό τους.

Στο τέλος των μαθημάτων έγινε παρουσίαση όλων των ιστολογίων.

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα ιστολόγια (διευθύνσεις του παγκόσμιου ιστού – URL και το θέμα τους) που δημιουργήθηκαν:

- <http://laserkeratea.blogspot.gr/> (ηλεκτρονικοί υπολογιστές)
- <http://serenaiwanna.blogspot.gr/> (μύδα)
- <http://haroulaelena.blogspot.gr/> (τηλεοπτική σειρά)
- <http://pelagia-evagelia.blogspot.gr/> (παπούτσια)
- <http://aliki-eleni.blogspot.gr/> (μύδα)
- <http://anastasiadimitris.blogspot.gr/> (μηχανές και αυτοκίνητα)
- <http://xristina-maria.blogspot.gr/> (βόλει)
- <http://marilenakar.blogspot.gr/> (παπούτσια)
- <http://eiriniqiota.blogspot.gr/> (αισθητική)
- <http://aidavarvara.blogspot.gr/> (μουσική)

Τρίτη ενότητα: Δημιουργώ παρουσιάσεις

Οι μαθητές παρουσίασαν μία ιστορία τους χρησιμοποιώντας το ελεύθερο λογισμικό δημιουργίας κινουμένων σχεδίων (animation) Stykz. Οι μαθητές αντί να χρησιμοποιήσουν τα κλασικά προγράμματα δημιουργίας παρουσιάσεων (powerpoint, openoffice impress κ.α.), τα οποία άλλωστε έχουν χρησιμοποιήσει τόσο στο δημοτικό όσο και σε προηγούμενες τάξεις του Γυμνασίου, δημιούργησαν μία ιστορία κινουμένων σχεδίων μέσω ενός

προγράμματος δημιουργίας animation. Χρησιμοποίησαν επομένως έναν εναλλακτικό και διαφορετικό τρόπο παρουσίασης

Οι μαθητές μέσω της δημιουργίας του animation αντιλήφθηκαν πόσο χρονοβόρο και πόσο απαιτητικό είναι να φτιάξεις ακόμα και μία μικρή ιστορία κάποιων δευτερολέπτων, πόσο μάλλον ολόκληρων ταινιών που παρακολουθούν στους κινηματογράφους ή στην τηλεόραση.

Δεδομένου ότι τα γραφικά του Stykz είναι πολύ απλά, ακόμα και μαθητές χωρίς καμία ιδιαίτερη κλίση στη σχεδίαση αντικειμένων ήταν σε θέση να δημιουργήσουν πολύ καλά animation.

Μετά την ολοκλήρωση των animation (οι μαθητές δούλεψαν σε ομάδες κυρίως των 2 ατόμων) οι μαθητές αφού παρουσίασαν τις εργασίες τους, μετέτρεψαν τα animation σε εικόνες μορφής gif (gif animation) τις οποίες και ενσωμάτωσαν όσοι επιθυμούσαν στα ιστολόγιά τους. Με αυτό τον τρόπο μπόρεσαν οι μαθητές να δημιουργήσουν στην ουσία μόνοι τους δικό τους υλικό και να το ενσωματώσουν στο ιστολόγιο ενώ μέχρι τώρα το αναζητούσαν μέσω μηχανών αναζήτησης.

ν) Ερευνητική εργασία με θέμα: «Φως: Μια διαθεματική προσέγγιση».

Μαθητές: Γ΄ τάξη, στο πλαίσιο της μαθήματος Φυσικής

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Βλάχου Χριστίνα, Φυσικός

Στόχος της εργασίας ήταν να δουν οι μαθητές τη Φυσική με μια άλλη ματιά, να ανακαλύψουν τη γοητεία της και να ανακαλύψουν τη Φυσική σε όλες τις φάσεις της καθημερινής ζωής.

Μοιράστηκαν από την αρχή της χρονιάς, οι επιμέρους εργασίες σε ομάδες μαθητών:

Το φως στη μυθολογία.

Το φως στην ορθόδοξη θρησκεία.

Φως και αστρονομία.

Φως και βιολογία(όραση, βιοφωτισμός, η αίσθηση της όρασης στα ζώα, φωτοσύνθεση).

Τι είναι φως (αντιλήψεις για το φως από τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα).

Παίζοντας με σκιές (Τι είναι σκιά, έκλειψη ηλίου και σελήνης και σχετικοί μύθοι, οι σκιές στην τέχνη, μαύρο θέατρο, θέατρο σκιών, κινηματογράφος).

Φαινόμενα φωτός (ανάκλαση, διάθλαση, ανάλυση φωτός και εφαρμογές στην καθημερινή ζωή).

Αφή ολυμπιακής φλόγας (δρώμενο).

Laser.

Φωτοβολταϊκά.

Φωτογραφική μηχανή.

Μικροσκόπιο- τηλεσκόπιο.

Τα θέματα αυτά τα επεξεργάστηκαν οι μαθητές στη διάρκεια της χρονιάς και τα παρουσίασαν στο τέλος της χρονιάς στη τριήμερη εκδήλωση παρουσίασης των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών προγραμμάτων, σε μορφή power-point, video κλπ.

vi) Ερευνητική εργασία με θέμα: «Το αργεντίνικο τάνγκο και η σύνδεσή του με τον Κινηματογράφο».

Μαθητές: Έλαβαν μέρος 10 μαθητές της Β΄ Γυμνασίου.

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μερκούρη Ελισσάβη, Μουσικός-Φιλολόγος

Σκοπός: Η μελέτη του αργεντίνικο τάνγκο, η ανάλυση του ρυθμού του και των μουσικών οργάνων που το συνοδεύουν. Επίσης, η έρευνα των κινηματογραφικών ταινιών που χρησιμοποίησαν το συγκεκριμένο αυτόν χορό ως κύριο θεματικό τους άξονα.

Δραστηριότητες - Αποτελέσματα

Κατά τη διάρκεια του project οι μαθητές και οι μαθήτριες της Β΄ Γυμνασίου είχαν την ευκαιρία να ασχοληθούν, με το Αργεντίνικο τάνγκο να μελετήσουν τον ρυθμό του, σε όλες τις διαστάσεις του και να επικεντρωθούν στα ιδιαίτερα μουσικά όργανα που το συνόδευαν κατά τη διάρκεια της ιστορίας του. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι ο χορός αυτός επηρέασε πολλούς στο χώρο του κινηματογράφου. Οι μαθητές που ασχολήθηκαν έκαναν έρευνα στο χώρο του Κινηματογράφου και παρουσίασαν στη σχολική τάξη ανάλογες ταινίες που είχαν ως θέμα τους την προβολή αυτού του χορού με διαφορετικές, βέβαια, κάθε φορά προεκτάσεις.

Το «μπαντονεόν» είναι, επίσης, ένα μουσικό όργανο που κέντρισε την προσοχή των μαθητών. Έτσι, κλήθηκαν να εντοπίσουν τις διαφορές ανάμεσα στο μπαντονεόν και στο ακορντεόν και προβληματίστηκαν από τον τρόπο παραγωγής του ήχου στο μπαντονεόν, από το σχήμα των πλήκτρων του και από το γεγονός ότι η αριστερή και δεξιά σειρά κουμπιών διαφέρουν μεταξύ τους, ώστε ο κάθε οργανοπαίχτης πρέπει να εξοικειωθεί ουσιαστικά με τέσσερα «πληκτρολόγια» για να μάθει να παίζει.

Τέλος, μέσα από τη μελέτη του αργεντίνικο τάνγκο, διαπιστώθηκε ο εμπλουτισμός του με στοιχεία της κλασικής και της τζαζ μουσικής.

vii) Δειγματική διδασκαλία στο μάθημα της Γαλλικής γλώσσας.

Μαθητές: Τμήμα Γ1

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Πρίντεζη Αγνή, Γαλλικής

Στις 29 Νοεμβρίου 2012, στο Γυμνάσιο Κερατέας πραγματοποιήθηκε δειγματική διδασκαλία στο μάθημα της γαλλικής γλώσσας στα πλαίσια του

νέου προγράμματος σπουδών του πιλοτικού σχολείου από την εκπαιδευτικό ΠΕ05 Αγνή Πρίντζη.

Η διδασκαλία έγινε στο τμήμα Γ1 σε ένα συνεχόμενο δίωρο με διαδραστικό πίνακα, πρόσβαση στο διαδίκτυο και φωτοτυπίες φύλλων εργασίας.

Στόχος του μαθήματος ήταν, εστιάζοντας κυρίως στην ενότητα 5 του βιβλίου Action.fr-gr1, οι μαθητές να εξοικειωθούν με γαλλικές διαφημίσεις, να κατανοήσουν και να σχολιάσουν το μήνυμα γελοιογραφίας, να παρακολουθήσουν και να κατανοήσουν βίντεο-απόσπασμα ειδήσεων, να αναπτύξουν δεξιότητες συνεργατικής μάθησης.

Ως προς τους γλωσσικούς-επικοινωνιακούς στόχους οι μαθητές χρησιμοποίησαν λεξιλόγιο που είχε σχέση με το σπίτι, τα δωμάτια, τα έπιπλα, τις εργασίες του σπιτιού, τα τοπικά επιρρήματα και τον άμεσο μέλλοντα των ρημάτων. Συμμετείχαν επίσης σε δραστηριότητα δραματοποίησης.

Ο τίτλος του μαθήματος ήταν: «Vivre ensemble et partager». Ήταν χωρισμένο σε δύο μέρη (ένα για κάθε διδακτική ώρα)

-Στο πρώτο μέρος (vivre ensemble) έγινε αναφορά στο διαμέρισμα που νοικιάζει ένας φοιτητής στο Παρίσι με έναν συγκάτοικο και στα έπιπλα που πρέπει να αγοράσουν για να το επιπλώσουν, μέσα από τρεις διαφημίσεις.

-Στο δεύτερο μέρος (partager) ασχοληθήκαμε με τις δουλειές του σπιτιού που πρέπει να μοιραστούν οι δύο συγκάτοικοι προκειμένου να συμβιώσουν αρμονικά. Σχολίασαν γελοιογραφία, δόθηκε νέο λεξιλόγιο με εικόνες, προβλήθηκε βίντεο “le robot des tâches ménagères” . Σε φύλλο εργασίας συμπλήρωσαν πλάνο με εβδομαδιαίο πρόγραμμα εργασιών και τέλος έγινε η εμπέδωση του νέου λεξιλογίου με το παιχνίδι της παντομίμας.

Οι μαθητές εργάστηκαν ατομικά, σε δυάδες ή ομαδικά.

Το μάθημα παρακολούθησαν εκπαιδευτικοί ΠΕ05 άλλων πιλοτικών σχολείων της Ανατ. Αττικής και η σύμβουλος Γαλλικής γλώσσας κα Άννα Τριανταφύλλου

viii) Ερευνητική εργασία στο μάθημα της Ιστορίας με θέμα: «Ελληνική Επανάσταση».

Μαθητές: Γ΄ τάξης

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Περγαντή Πολυξένη, Γαλλικής

Όλοι οι μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου ανέλαβαν να εργαστούν ανά μικρές ομάδες και να παρουσιάσουν σε μορφή power point ή βίντεο σημαντικά γεγονότα της ελληνικής επανάστασης . Οι μαθητές άντλησαν τις πληροφορίες τους από το διαδίκτυο και από βιβλία. Η παρουσίαση των εργασιών τους έγινε στο τέλος του α΄ τριμήνου.

Στόχοι της εργασίας ήταν να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με κορυφαία γεγονότα της ελληνικής επανάστασης, να γνωρίσουν μέσα από αυτά τους

πρωταγωνιστές τους καθώς και να αναπτύξουν το πνεύμα της συνεργασίας μεταξύ τους.

Γ) Σεμινάρια - Επιμορφώσεις

Καθηγήτρια: Γεωργιάδου Ευαγγελία, Θεολόγος

1. «Προστατευόμενες περιοχές: Διαδρομές στο χώρο και στον χρόνο στον Εθνικό Δρυμό Σουνίου», Λαύριο 19-20 Απριλίου 2013. Σεμινάριο για εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
2. Σεμινάριο για εκπαιδευτικούς και υποστήριξη δικτύου: «ΝΕΥΡΩΝΕΣ ΔΥΝΑΜΗΣ». Η διαμεσολάβηση στην πρόληψη και διαχείριση συγκρούσεων μέσα στο σχολείο. «ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ», Παρασκευή 1/3/2013.
3. «Πρόληψη εξαρτήσεων - Παραβατικότητα» Διαχείριση περιπτώσεων, 1^ο ΕΠΑΛ Λαυρίου σε συνεργασία με το ΚΕΘΕΑ Διοργάνωση ημερίδας, Τετάρτη 27/02/2013.

Καθηγήτρια: Ορφανίδου – Καμπουροπούλου Δέσποινα, Γαλλικής

Ενημέρωση και επιμόρφωση εκπαιδευτικών ΠΕ05 που ανήκουν στη Δ/ση Β' Αθηνών, μετά από πρόσκληση της σχολικής συμβούλου κας Φωτιάδου Θηρεσίας, με θέμα τη δημιουργία σχεδίων διδασκαλίας και τις εναλλακτικές μορφές παράδοσης του μαθήματος της ξένης γλώσσας, σύμφωνα με τη μέθοδο που εφαρμόζεται στα Πιλοτικά Σχολεία. 2^ο Γυμνάσιο Αγίας Παρασκευής, 14/12/2012.

Καθηγητής: Κεραμάρης Κων/νος, Βιολόγος

Εξ' αποστάσεως επιμορφωτικό σεμινάριο: «Ο συμμετοχικός ιστός στην εκπαίδευση. 2^η θεματική ενότητα: Οι τεχνολογίες κοινωνικής δικτύωσης και η ενσωμάτωση τους στην εκπαιδευτική πρακτική». Αθήνα: 11/04/2013 έως 30/05/2013. Υλοποίηση: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πρόγραμμα: «Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών»
Επιμορφωτής: Γεώργιος Παλαιγεωργίου, Υπό διορισμό λέκτορας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Καθηγήτρια: Περγαντή Πολυξένη, Γαλλικής

1. Παρακολούθηση δειγματικής διδασκαλίας με θέμα: «Το πρόγραμμα μέσω σχεδιασμού (learning by design)», Γυμνάσιο Κερατέας, 29/11/2012.

2. Δειγματική διδασκαλία με θέμα: «Διδακτικό αντικείμενο και θεατρικό παιχνίδι», 2^ο Γυμνάσιο Παλλήνης, 07/03/2013.

Καθηγήτρια: Βλάχου Χριστίνα, Φυσικός

Εξ' αποστάσεως επιμορφωτικό σεμινάριο: «*Διαχείριση προβλημάτων σε τάξεις με πολυπολιτισμική σύνθεση*». Αθήνα: Δεκέμβριος – Ιανουάριος 2013.
Υλοποίηση: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πρόγραμμα: «Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών»

Καθηγήτρια: Τσιγγινού Ελένη, Αγγλικής

1. Παρακολούθηση τρίωρου επιμορφωτικού σεμιναρίου θεατρικής παιδείας με τίτλο: «Το θεατρικό παιχνίδι στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας, Ή όταν ο Θερβάντες μπήκε στην τάξη», (Νοέμβριος 2012) Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση.

2. Παρακολούθησης επιμορφωτικού σεμιναρίου με θέμα: «Συντονισμός και Οργάνωση της διδακτέας ύλης στο πλαίσιο της «Μάθησης μέσω Σχεδιασμού», (Νοέμβριος 2012, 2 ώρες) ΥΠΕΠΘ, Περιφερειακή Διεύθυνση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Αττικής, Γραφείο Σχολικών Συμβούλων Ανατολικής Αττικής.

3. Εισαγωγική Επιμορφωτική Συνάντηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Πολιτιστικών Θεμάτων και Ευρωπαϊκών με θέμα: «Σχεδιάζω και οργανώνω ένα πρόγραμμα (project)» (2012) ΥΠΕΠΘ Περιφερειακή Διεύθυνση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Αττικής Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής, (2 ώρες).

4. Παρακολούθησης ημερίδας με θέμα: «Αντιμετωπίζοντας τον εκφοβισμό και τη βία στο σχολείο», (Δεκέμβριος 2012) ΥΠΕΠΘ Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής, (περίπου 4 ώρες).

5. Παρακολούθηση εκπαιδευτικής ημερίδας με θέμα: «Καινοτόμες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις για την προώθηση της συνεργασίας Σχολείου και Μουσείων Φυσικής Ιστορίας σε θέματα περιβάλλοντος και φυσικών επιστημών», (Ιανουάριος 2013), Πανεπιστήμιο Κρήτης Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης.

6. Παρακολούθησης **Σεμιναρίου Δημιουργικής Γραφής** (25, 26 και 27 Ιανουαρίου 2013), ΥΠΕΠΘ Περιφερειακή Διεύθυνση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Αττικής, Τμήμα Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Δ/θμιας Εκπαίδευσης, (περίπου 15 ώρες).

7. Συμμετοχή στην ημερίδα με θέμα: «Διδακτικά μοντέλα και παιδαγωγικές προσεγγίσεις κατά την μετάβαση των μαθητών/τριών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο», (Φεβρουάριος 2013), ΥΠΕΠΘ, Περιφερειακή Διεύθυνση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Αττικής Γραφείο Σχολικών Συμβούλων Δ.Ε. Β' Αθήνας, (περίπου 4 ώρες).

8. Παρακολούθησης επιμορφωτικού σεμιναρίου– βιωματικού εργαστηρίου με τίτλο: «Νευρώνες δύναμης: η Διαμεσολάβηση στη πρόληψη και επίλυση συγκρούσεων μέσα στο σχολείο», (Μάρτιος 2013 – 4 ώρες) ΥΠΕΠΘ, Περιφερειακή Διεύθυνση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Αττικής Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής.

9. Παρακολούθησης επιμορφωτικού σεμιναρίου με θέμα: «Λογοτεχνία- Η αξιοποίησή της ως εναλλακτική πηγή υλικού στη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας», (21 Μαρτίου 2013) ΥΠΕΠΘ, Περιφερειακή Διεύθυνση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Αττικής Γραφείο Σχολικών Συμβούλων Ανατολικής Αττικής, (περίπου 2 ώρες).

10. Παρακολούθησης βιωματικού σεμιναρίου 15 ωρών με θέμα: «Η σχολική τάξη ως ομάδα συνεργασίας, υποστήριξης και εμπιστοσύνης», (Απρίλιος 2013), Κέντρο Έρευνας και Δράσης για την Ειρήνη (ΚΕΔΕ).

11. Παρακολούθηση εξ αποστάσεως Επιμορφωτικού Σεμιναρίου με τίτλο: «Ο συμμετοχικός ιστός στην εκπαίδευση», (30 ώρες, Απρίλιος – Μάιος 2013 Απιστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών – DIAPOLIS).

Καθηγήτρια: Γεωργούλη Ευαγγελία, Αγγλικής

1. Εισαγωγική επιμορφωτική συνάντηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, πολιτιστικών θεμάτων και ευρωπαϊκών με θέμα «Σχεδιάζω και οργανώνω ένα πρόγραμμα (project)», Λύκειο Βουλιαγμένης, 01/11/2012.

2. Επιμορφωτικό σεμινάριο από τη σχολική σύμβουλο Αγγλικής, κ. Παπαχρίστου με θέμα «Συντονισμός και οργάνωση της διδακτέας ύλης στο πλαίσιο της Μάθησης Μέσω Σχεδιασμού», 2^ο Γυμνάσιο Παλλήνης, 29/11/2012.

3. Επιμορφωτικό σεμινάριο με τίτλο «Προφορικές δραστηριότητες και παιχνίδια για ομάδες», Καλλιτεχνικό Γυμνάσιο Γέρακα, 30/11/2012.

4. Σεμινάριο με θέμα: «Διαχείριση προβλημάτων σε τάξεις με πολυπολιτισμική σύνθεση», Πρόγραμμα ΔΙΑΠΟΛΙΣ του Α.Π.Θ., Εκπαίδευση Αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών, 12/12/2012 – 10/01/2013.

5. Ημερίδα με θέμα «Διδακτικά μοντέλα και παιδαγωγικές προσεγγίσεις κατά τη μετάβαση των μαθητών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο», Pierce American College of Greece, 09/02/2013.

6. Σεμινάριο με θέμα: «Τα παιδιά ως ευάλωτη ομάδα στις σύγχρονες διαπολιτισμικές κοινωνίας. Ζητήματα προστασίας των ανηλίκων», Πρόγραμμα ΔΙΑΠΟΛΙΣ του Α.Π.Θ., Εκπαίδευση Αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών, 14/03/2013 – 10/04/2013.

7. Σεμινάριο με θέμα: «Οι τεχνολογίες κοινωνικής δικτύωσης και η ενσωμάτωσή τους στην εκπαιδευτική πρακτική», Πρόγραμμα ΔΙΑΠΟΛΙΣ του Α.Π.Θ., Εκπαίδευση Αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών, 10/04/2013 – 28/05/2013.

Καθηγήτρια: Μερκούρη Ελισσάβετ, Φιλολόγος – Μουσικός

1. Επιμορφωτική – Παιδαγωγική συνάντηση με θέμα: «Οι Ερευνητικές Εργασίες και ο Ρόλος του Εκπαιδευτικού Μουσικής», Διοργανώθηκε από την κα Γεωργία Μαρκέα, Σχολική Σύμβουλο κλ. ΠΕ 16 και πραγματοποιήθηκε στο 2^ο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθήνας την Παρασκευή 14 Σεπτεμβρίου 2012.

2. Δειγματική διδασκαλία με θέμα: «Ρυθμικό και Μελωδικό Ostinato: μία σταθερή μουσική αξία», Διοργανώθηκε από την κ. Γεωργία Μαρκέα, Σχολική Σύμβουλο Π.Ε.16 και έλαβε χώρα στο 2^ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθήνας, στις 15 Οκτωβρίου 2012.

3. Επιμορφωτική παιδαγωγική συνάντηση με θέμα: «Ερευνητική Εργασία», Διοργανώθηκε από την κ. Γεωργία Μαρκέα, Σχολική Σύμβουλο κλ. Π.Ε.16 και τον κ. Δημήτριο Τηλαβερίδη, Σχολικό Σύμβουλο κλ. Π.Ε.07 και υλοποιήθηκε στο 63^ο Γυμνάσιο Αθηνών στις 17 Οκτωβρίου 2012.

4. Ημερίδα παρουσίασης καλών πρακτικών με θέμα: «Αξιοποιώντας ψηφιακό περιεχόμενο για τη διδασκαλία της Μουσικής», Διοργανώθηκε από τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής και το τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης των Εκπαιδευτηρίων «Ελληνογερμανική Αγωγή» και πραγματοποιήθηκε στο Μουσικό Γυμνάσιο-Λύκειο Παλλήνης την Τετάρτη 28 Νοεμβρίου 2012.

5. Συνάντηση εργασίας με θέμα: «Ιδέες και προτάσεις για την ενίσχυση του μαθήματος της Μουσικής στο Νέο Σχολείο», Διοργανώθηκε από την κα Γεωργία Μαρκέα Σχολική Σύμβουλο Π.Ε.16 με έδρα τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Α΄Αθήνας. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε

στο 2^ο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθήνας την Παρασκευή 1 Φεβρουαρίου 2013.

Δ) Ενίσχυση ελεύθερης έκφρασης των μαθητών

Οι μαθητές μέσω των μαθητικών συμβουλίων, συμμετέχουν στη σχολική ζωή με τρόπο εποικοδομητικό, συνεισφέροντας στην ομαλή λειτουργία του σχολείου. Τα θέματα που προκύπτουν αντιμετωπίζονται άμεσα και αποτελεσματικά με την άψογη συνεργασία του 15μελούς συμβουλίου με την Διεύθυνση της Σχολικής μονάδας και το Σύλλογο των καθηγητών.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ελεύθερης έκφρασης των μαθητών λειτούργησε και το κουτί παραπόνων-προτάσεων- ιδεών, όπου οι μαθητές επωνύμως ή ανωνύμως εξέφραζαν γραπτώς τις απόψεις τους.

Παράλληλα λειτουργεί και ενημερώνεται διαρκώς η ιστοσελίδα του Σχολείου και το ιστολόγιο «Κερατοβούνι», όπου αναρτώνται οι δράσεις στη σχολική μονάδα, εργασίες μαθητών, βίντεο και ενημερωτικό υλικό.

Ε) Δράσεις κατά της βίας και της περιθωριοποίησης

Τα φαινόμενα βίας και περιθωριοποίησης, που αποτελούν σημαντικό πρόβλημα στις σχολικές μονάδες, περιορίστηκαν σε μεγάλο βαθμό. Για το σκοπό αυτό λειτούργησε η ομάδα πρόληψης και ελέγχου παραβατικής συμπεριφοράς των μαθητών, με υπευθύνους τους καθηγητές: Λιόλιο Νικόλαο, Φιλολόγο και Κακούρου Μαργαρίτα, Γερμανικών με πτυχίο Παιδαγωγικής Συμβουλευτικής. Η ομάδα των καθηγητών σε συνεργασία με τη Διευθύντρια και τους Υποδιευθυντές ασχολήθηκαν με αρκετές δύσκολες περιπτώσεις μαθητών με βάση τη συμβουλευτική παιδαγωγική.

Συγκεκριμένα: 1) Συμβούλεψαν και στήριξαν μαθητές που έδειχναν προβλήματα αντικοινωνικής συμπεριφοράς στην τάξη και έλλειψη κινήτρων.

2) Προσπάθησαν να επιλύσουν μαθησιακά προβλήματα και να προτείνουν εναλλακτικούς τρόπους μάθησης.

3) Παρακολούθησαν σεμινάριο ψυχολογικής στήριξης στο 4^ο Δημοτικό Σχολείο και συζήτησαν με την εισηγήτρια Ψυχολόγο.

4) Επιλήφθηκαν δύσκολων περιπτώσεων μαθητών με ιδιαίτερη συμπεριφορά, επικοινωνήσαν με ψυχολόγο και διοργάνωσαν τετράωρη συνεργασία με τους καθηγητές που δίδασκαν τον μαθητή, με σκοπό την ψυχολογική και μαθησιακή στήριξη του μαθητή.

Γενικά οι μαθητές κινήθηκαν σε φυσιολογικά επίπεδα συμπεριφοράς με κάποιες φυσικά εξαιρέσεις και ειδικές συμπεριφορές, για τις οποίες έγινε προσπάθεια, με την άψογη συνεργασία και το αξιοσημείωτο ενδιαφέρον της Διεύθυνσης και όλου του Συλλόγου να επιλύσουμε δημιουργικά και εποικοδομητικά.

Στοιχεία από το ποινολόγιο

ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-13	ΑΡ. ΜΑΘΗΤΩΝ	Α ΓΥΜΝ	Β ΓΥΜΝ	Γ ΓΥΜΝ
Παρουσίασαν παραβατική συμπεριφορά και τιμωρήθηκαν	81	22	23	36
Καταγραφές στο ποινολόγιο	273	57	84	132
Τιμωρήθηκαν με αποβολή >2 ημερών με απόφαση συλλόγου	0	0	0	0
Τιμωρήθηκαν με αποβολή 1-2 ημερών:	16	1	9	6
Τιμωρήθηκαν με ωριαία αποβολή	234	48	72	114
Έγινε επίπληξη	23	8	3	12

Την φετινή χρονιά παρατηρούνται περισσότερες καταγραφές στο ποινολόγιο, από λιγότερους όμως μαθητές που παρουσίασαν την παραβατική συμπεριφορά. Κανείς μαθητής δεν τιμωρήθηκε με πολυήμερη αποβολή, αυτό σημαίνει ότι οι μαθητές δεν υπέπεσαν σε βαριά παραπτώματα. Παρατηρείται ήπια παραβατικότητα, οι καθηγητές με την ποινή της ωριαίας αποβολής διατηρούν το καλό κλίμα στην τάξη και ταυτόχρονα προσπαθούν με τις μικρότερες δυνατές συνέπειες να συνετίσουν τους μαθητές που εύκολα εκτρέπονται.

Διερεύνηση του κλίματος στο Σχολείο και των σχέσεων μεταξύ των μαθητών, μέσω ερωτηματολογίου.

Προς το τέλος της σχολικής χρονιάς αποφασίστηκε μέσω ερωτηματολογίου να γίνει διερεύνηση του κλίματος στο σχολείο και των σχέσεων μεταξύ των μαθητών. Κύριο μέλημα ήταν η καταγραφή των φαινομένων βίας και περιθωριοποίησης όπως το αντιλαμβάνονται και το βιώνουν οι μαθητές στο σχολικό περιβάλλον. Το κέρδος από τη καταγραφή αυτή είναι η αξιοποίησή της για τον σχεδιασμό δράσεων αντιμετώπισης των φαινομένων αυτών και την καλυτέρευση του κλίματος μεταξύ των μαθητών.

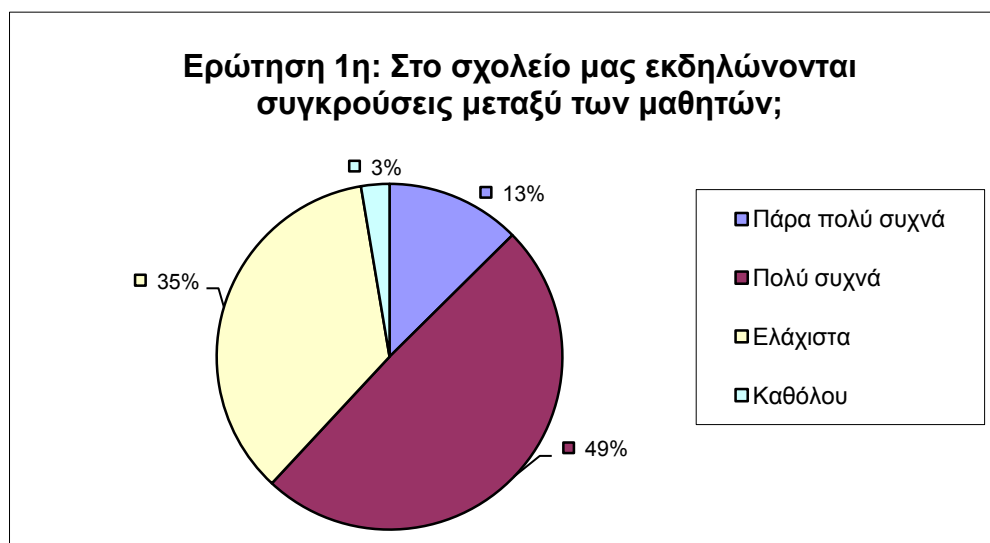
Κλίμα και σχέσεις στο Σχολείο

Δείκτης Αξιολόγησης: Σχέσεις μεταξύ των Μαθητών

Οι απαντήσεις των μαθητών στο ερωτηματολόγιο

Ερώτηση 1η: Στο σχολείο μας εκδηλώνονται συγκρούσεις μεταξύ των μαθητών;

Επιλογές	Μαθητές	Ποσοστό %
Πάρα πολύ συχνά	38	12,6
Πολύ συχνά	149	49,3
Ελάχιστα	107	35,4
Καθόλου	8	2,7

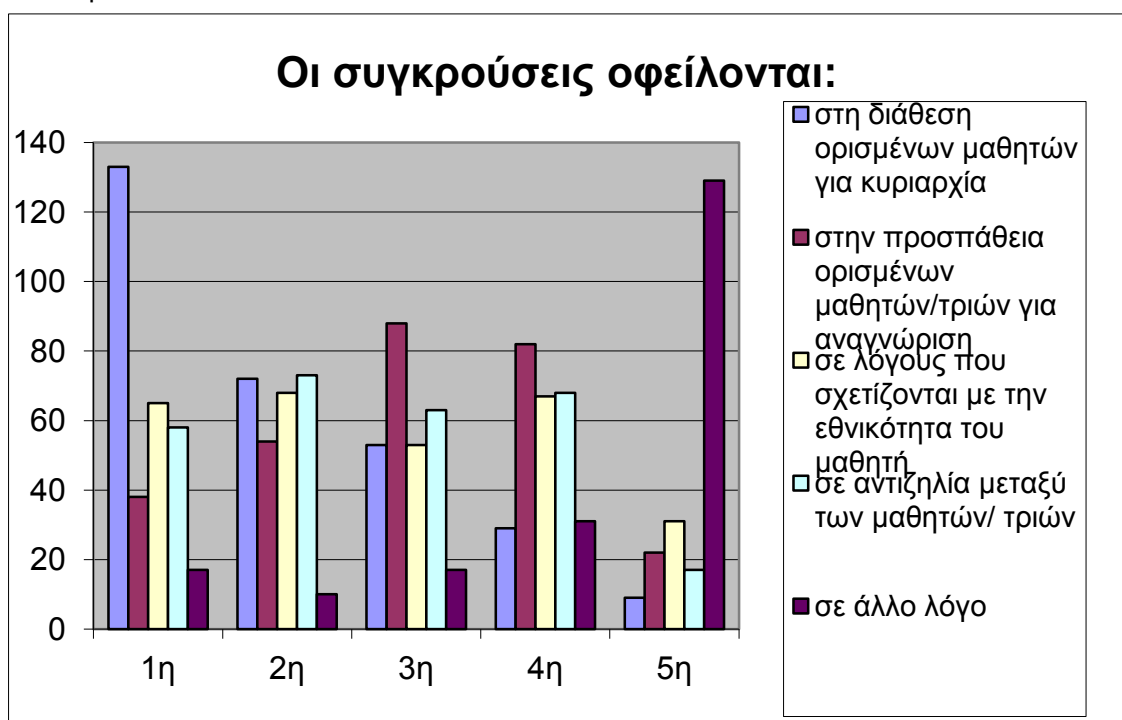
Οι συγκρούσεις οφείλονται:

Επιλογές	Μαθητές	Ποσοστό %
Στην διάθεση ορισμένων μαθητών για κυριαρχία.	133	42,7
Στην προσπάθεια ορισμένων μαθητών/ριών για αναγνώριση.	38	12,2
Σε λόγους που σχετίζονται με την εθνικότητα του μαθητή.	65	20,9
Σε αντιζηλία μεταξύ μαθητών/ριών.	58	18,7
Σε άλλο λόγο.	17	5,5

Οι συγκρούσεις οφείλονται:

	1η	2η	3η	4η	5η
στη διάθεση ορισμένων μαθητών για κυριαρχία	133	72	53	29	9
στην προσπάθεια ορισμένων μαθητών/τριών για αναγνώριση	38	54	88	82	22
σε λόγους που σχετίζονται με την εθνικότητα του μαθητή	65	68	53	67	31
σε αντιζηλία μεταξύ των μαθητών/ τριών	58	73	63	68	17
σε άλλο λόγο	17	10	17	31	129

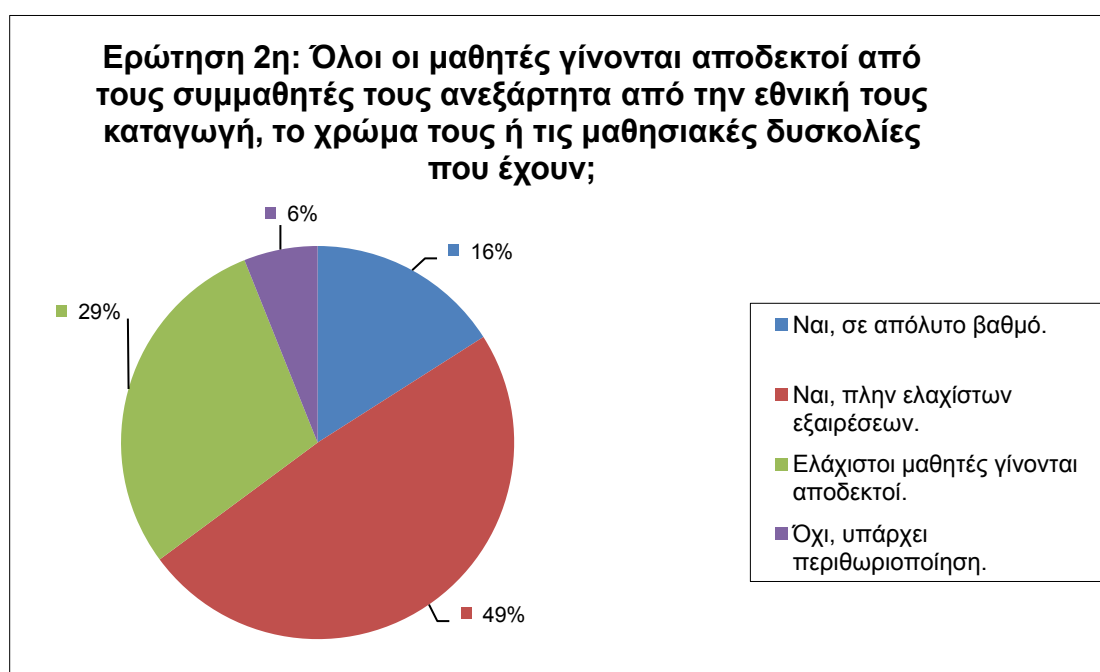

Άλλοι λόγοι σύγκρουσης:

- Αντιπάθεια
- Βρισιές, κοροϊδίες, τσακωμοί για κορίτσι ή αγόρι, για πλάκα, περιθωριοποίηση, ασυμφωνία χαρακτήρα, μόδα, μαγκιά.
- Ένταση στο παιχνίδι, ηλεκτρονικά παιχνίδια, προδοσία, εφηβεία, σεξουαλική παρενόχληση.
- Για το ποδόσφαιρο, για προσωπικούς λόγους.
- Επειδή αποκαλύπτουν μυστικά, για την παρέα.
- Στην κοροϊδία για την επίδοση.
- Για να επιβληθούν στους αδύναμους μαθητές
- Εμφάνιση (παχυσαρκία), για εξωσχολικά θέματα.

Ερώτηση 2η: Όλοι οι μαθητές γίνονται αποδεκτοί από τους συμμαθητές τους ανεξάρτητα από την εθνική τους καταγωγή, το χρώμα τους ή τις μαθησιακές δυσκολίες που έχουν;

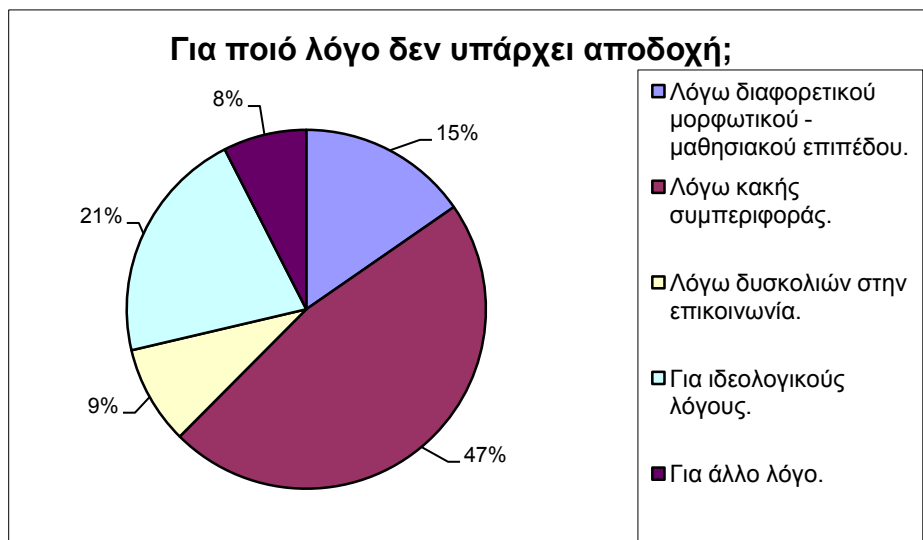
Επιλογές	Μαθητές	Ποσοστό %
Ναι, σε απόλυτο βαθμό.	50	16
Ναι, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων.	153	48,9
Ελάχιστοι μαθητές γίνονται αποδεκτοί.	91	29,1
Όχι, υπάρχει περιθωριοποίηση.	19	6

Για ποιο λόγο δεν υπάρχει αποδοχή;

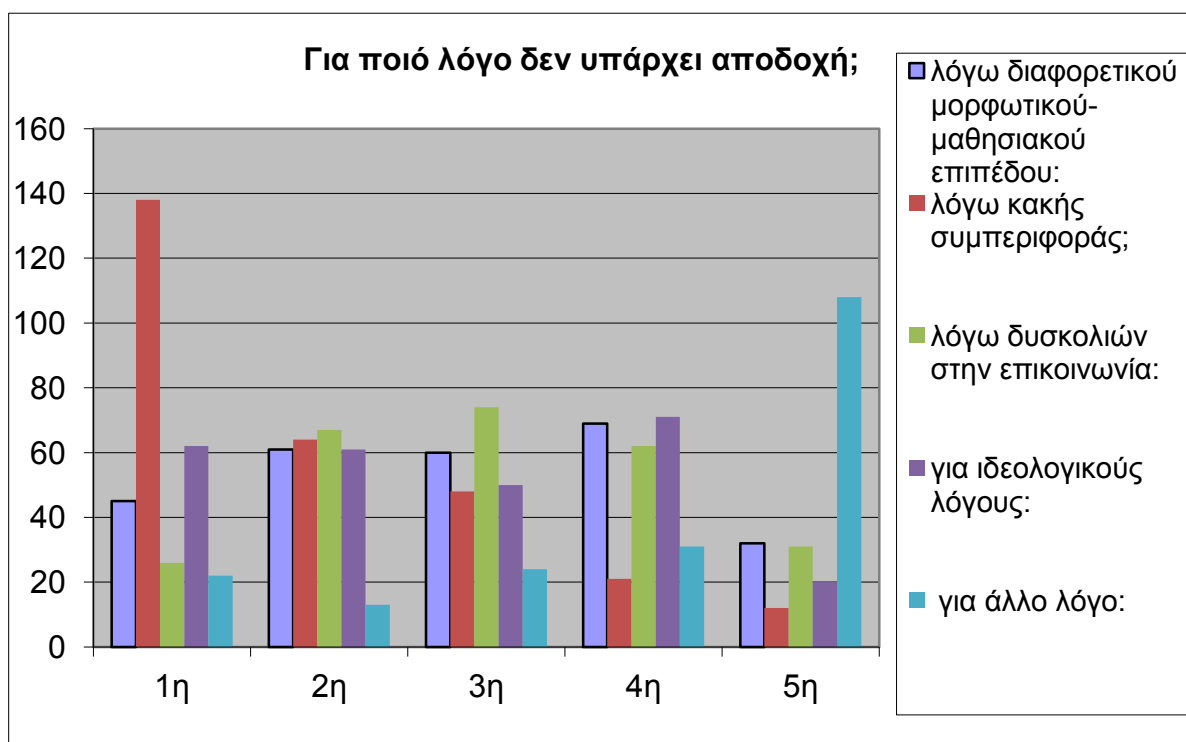

Επιλογές	Μαθητές	Ποσοστό %
Λόγω διαφορετικού μορφωτικού - μαθησιακού επιπέδου.	45	15,4
Λόγω κακής συμπεριφοράς.	138	47,1
Λόγω δυσκολιών στην επικοινωνία.	26	8,9
Για ιδεολογικούς λόγους.	62	21,1
Για άλλο λόγο.	22	7,5

Για ποιο λόγο δεν υπάρχει αποδοχή:

	1η	2η	3η	4η	5η
λόγω διαφορετικού μορφωτικού-μαθησιακού επιπέδου:	45	61	60	69	32
λόγω κακής συμπεριφοράς;	138	64	48	21	12
λόγω δυσκολιών στην επικοινωνία:	26	67	74	62	31
για ιδεολογικούς λόγους:	62	61	50	71	20
για άλλο λόγο:	22	13	24	31	108

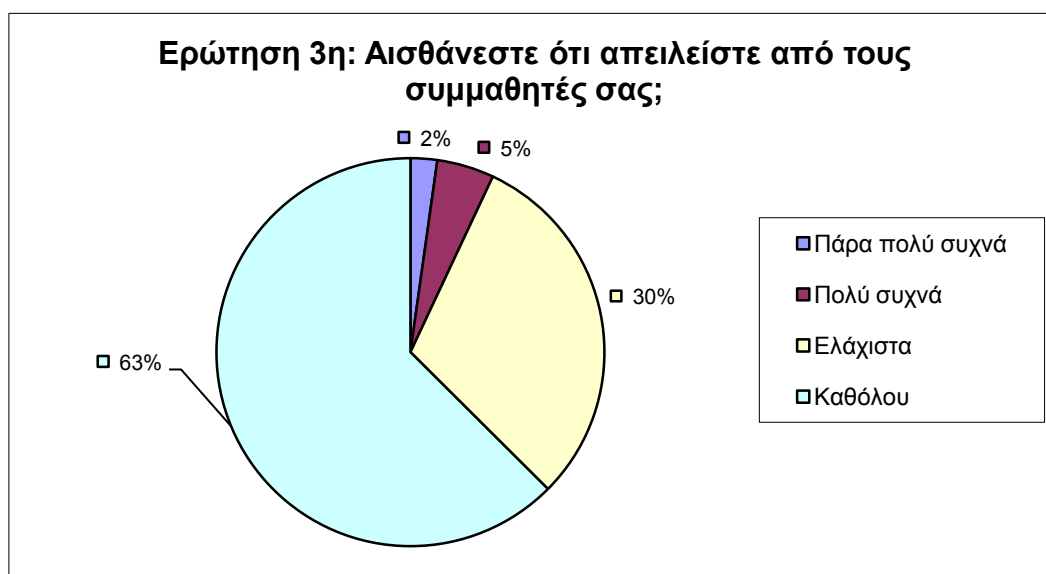

Άλλοι λόγοι μη αποδοχής:

- Αντιζηλία, οικονομικά προβλήματα, κακία.
- Αντικοινωνικότητα, διαφορετική εθνικότητα, κυριαρχία μαθητών.
- Από ζήλια, από κέφι.
- Λόγω της παρέας
- Λόγω χρώματος και γλώσσας
- Επειδή είναι από διαφορετική χώρα

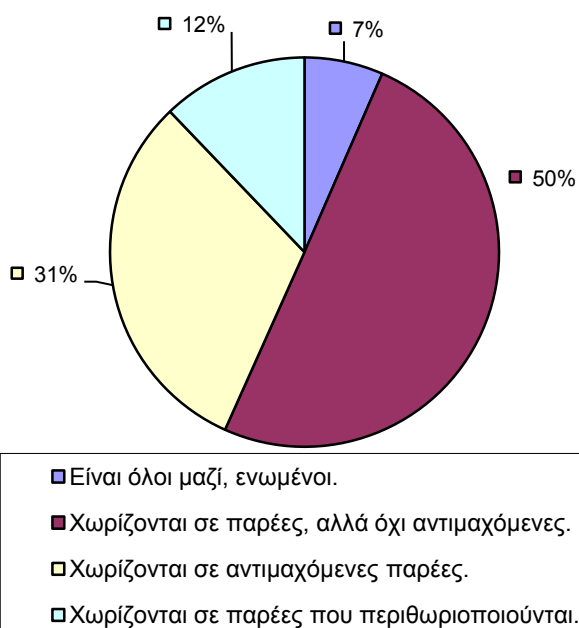
Ερώτηση 3η: Αισθάνεστε ότι απειλείστε από τους συμμαθητές σας;

Επιλογές	Μαθητές	Ποσοστό %
Πάρα πολύ συχνά	7	2,2
Πολύ συχνά	15	4,8
Ελάχιστα	96	30,5
Καθόλου	197	62,5

Ερώτηση 4η: Οι μαθητές του σχολείου είναι ενωμένοι;

Επιλογές	Μαθητές	Ποσοστό %
Είναι όλοι μαζί, ενωμένοι.	21	6,5
Χωρίζονται σε παρέες, αλλά όχι αντιμαχόμενες.	161	50,2
Χωρίζονται σε αντιμαχόμενες παρέες.	100	31,2
Χωρίζονται σε παρέες που περιθωριοποιούνται.	39	12,1

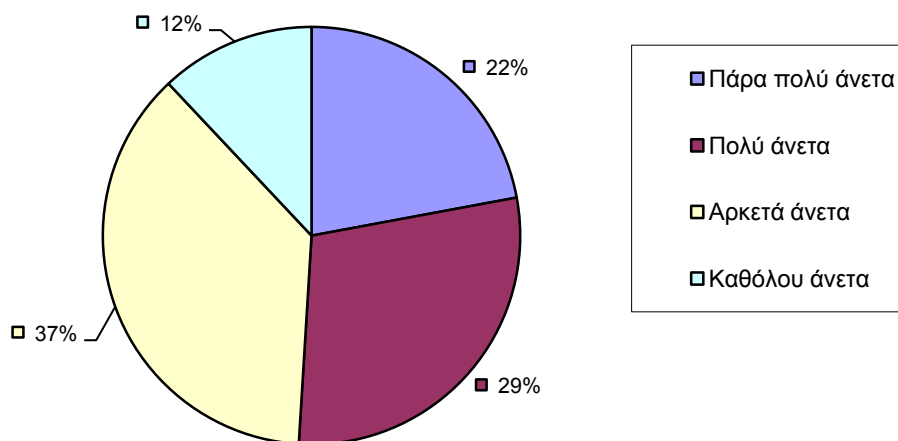
Ερώτηση 4η: Οι μαθητές του σχολείου είναι ενωμένοι;

Ερώτηση 5η: Όταν πρωτοήλθατε στο σχολείο αισθανθήκατε άνετα και φιλικά με τους συμμαθητές σας;

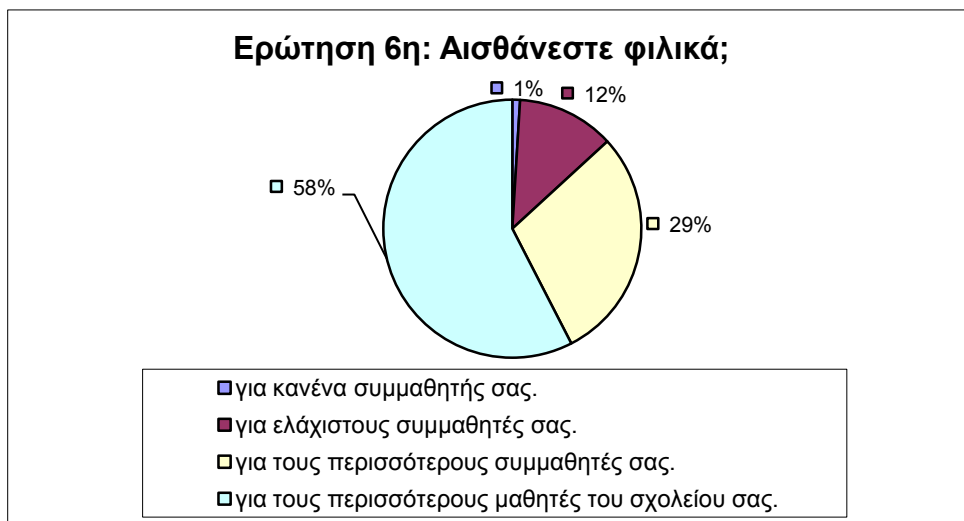
Επιλογές	Μαθητές	Ποσοστό %
Πάρα πολύ άνετα	68	22,1
Πολύ άνετα	89	28,9
Αρκετά άνετα	114	37
Καθόλου άνετα	37	12

Ερώτηση 5η: Όταν πρωτοήλθατε στο σχολείο αισθανθήκατε άνετα και φιλικά με τους συμμαθητές σας;

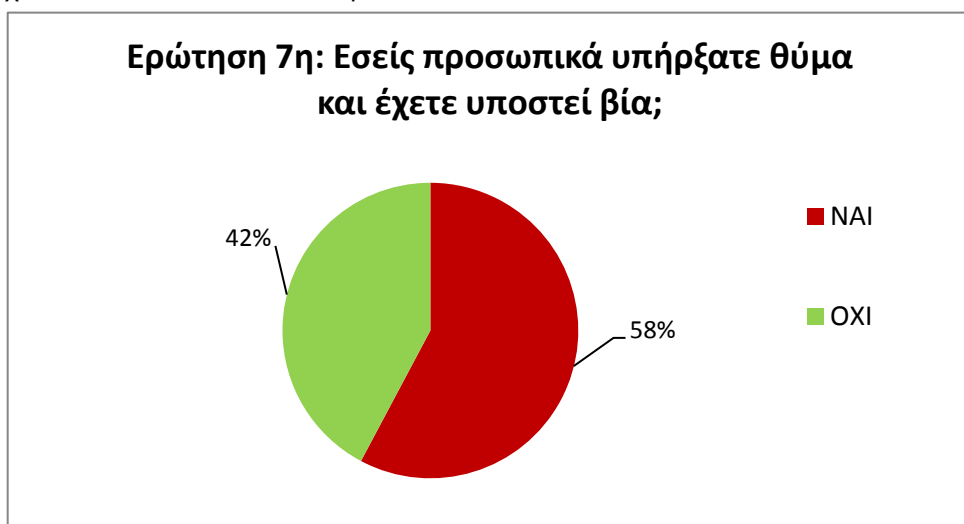
Ερώτηση 6η: Αισθάνεστε φιλικά;

Επιλογές	Μαθητές	Ποσοστό %
για κανένα συμμαθητή σας.	3	1
για ελάχιστους συμμαθητές σας.	38	12,2
για τους περισσότερους συμμαθητές σας.	91	29,3
για τους περισσότερους μαθητές του σχολείου σας.	179	57,5

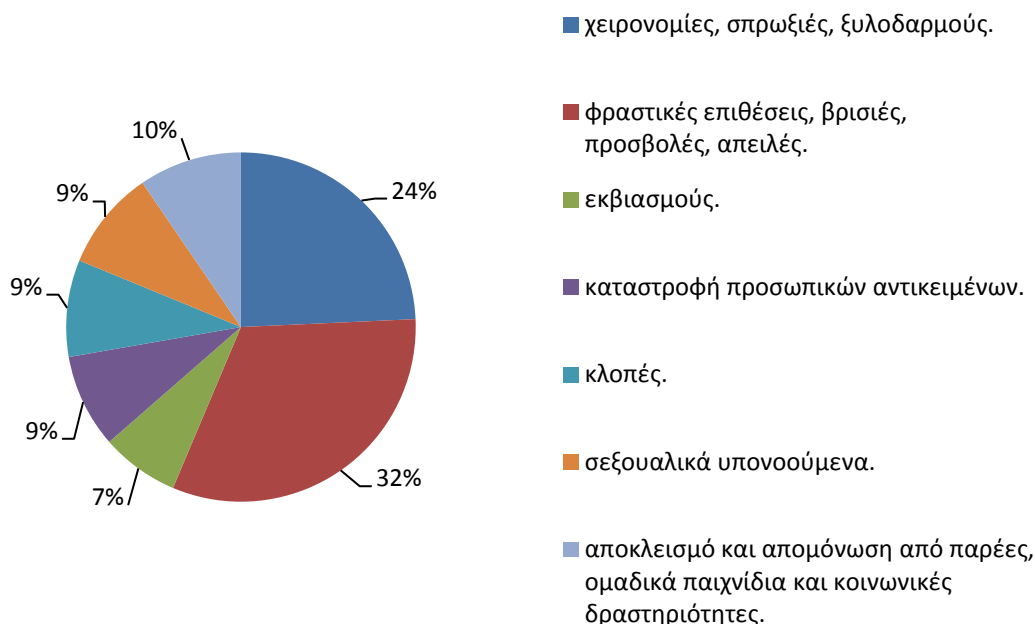

7. Εσείς προσωπικά υπήρξατε θύμα και έχετε υποστεί:

	Μαθητές	Ποσοστό %		Μαθητές	Ποσοστό %
χειρονομίες, σπρωξιές, ξυλοδαρμούς.	84	24,3			
φραστικές επιθέσεις, βρισιές, προσβολές, απειλές.	111	32,1			
εκβιασμούς.	25	7,2			
καταστροφή προσωπικών αντικειμένων.	30	8,7	ΝΑΙ	182	57,8
κλοπές.	31	9			
σεξουαλικά υπονοούμενα.	32	9,2			
αποκλεισμό και απομόνωση από παρέες, ομαδικά παιχνίδια και κοινωνικές δραστηριότητες.	33	9,5			
δεν έχω υποστεί τίποτε από τα παραπάνω.	133		ΟΧΙ	133	42,2

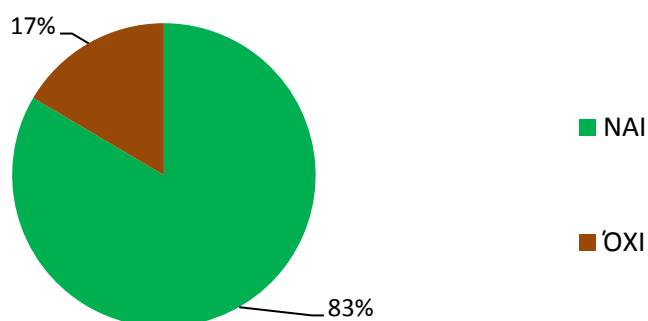
Ερώτηση 7η: Εσείς προσωπικά υπήρξατε θύμα και έχετε υποστεί:

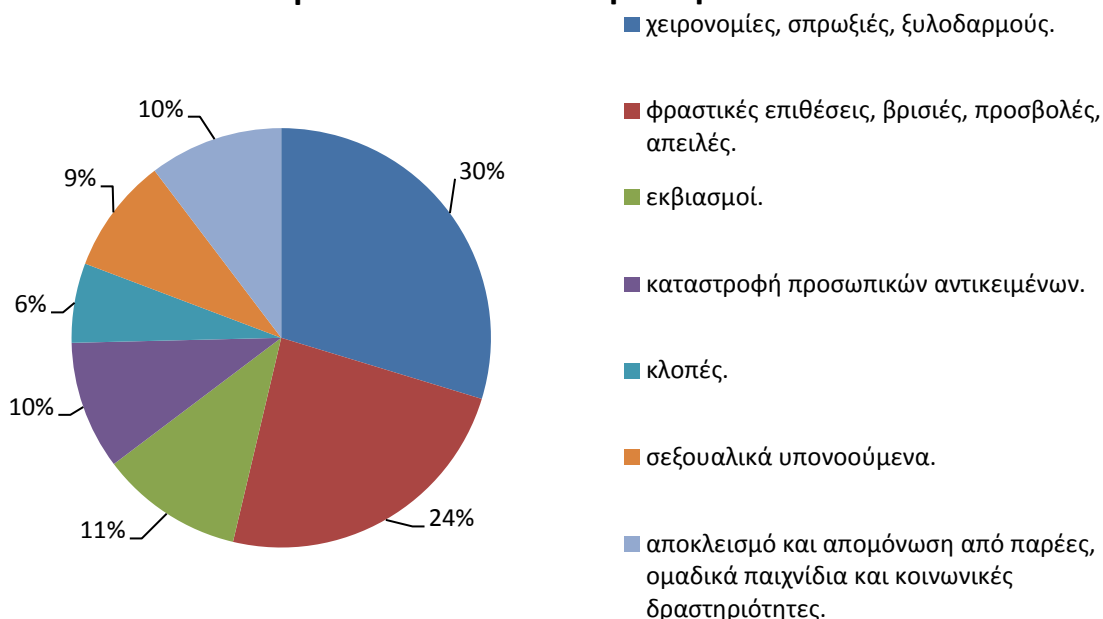
8. Εσείς προσωπικά υπήρξατε μάρτυρες σε διάφορα περιστατικά όπου εκδηλώθηκαν:

	Ποσοστό		Μαθητές	Ποσοστό %
	Μαθητές	%		
χειρονομίες, σπρωξιές, ξυλοδαρμούς.	213	29,7		
φραστικές επιθέσεις, βρισιές, προσβολές, απειλές.	172	24		
εκβιασμοί.	79	11		
καταστροφή προσωπικών αντικειμένων.	71	9,9	NAI	263
κλοπές.	44	6,2		83,5
σεξουαλικά υπονοούμενα.	64	8,9		
αποκλεισμό και απομόνωση από παρέες, ομαδικά παιχνίδια και κοινωνικές δραστηριότητες.	74	10,3		
δεν υπήρξα μάρτυρας τέτοιων περιστατικών.	52		OXI	52
				16,5

Ερώτηση 8η: Εσείς προσωπικά υπήρξατε μάρτυρες σε διάφορα περιστατικά όπου εκδηλώθηκαν επεισόδια βίας;

Ερώτηση 8η: Εσείς προσωπικά υπήρξατε μάρτυρες σε διάφορα περιστατικά όπου εκδηλώθηκαν:

9. Ως παρατηρητές σε περιστατικά βίας:

υποστηρίζατε τον θύτη με γέλια, χειροκροτήματα και άλλες μορφές επιδοκίμασias.

απομακρυνθήκατε από το σημείο και κάνατε ότι δεν είδατε.

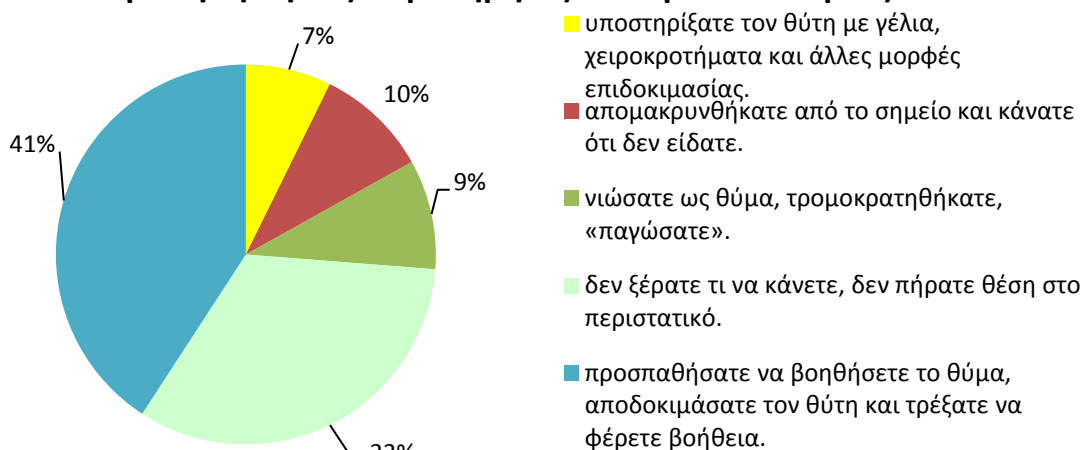
νιώσατε ως θύμα, τρομοκρατηθήκατε, «παγώσατε».

δεν ξέρατε τι να κάνετε, δεν πήρατε θέση στο περιστατικό.

προσπαθήσατε να βοηθήσετε το θύμα, αποδοκιμάσατε τον θύτη και τρέξατε να φέρετε βοήθεια.

Μαθητές	Ποσοστό %
25	7,3
33	9,6
32	9,4
113	32,9
140	40,8

Ερώτηση 9η: Ως παρατηρητές σε περιστατικά βίας:

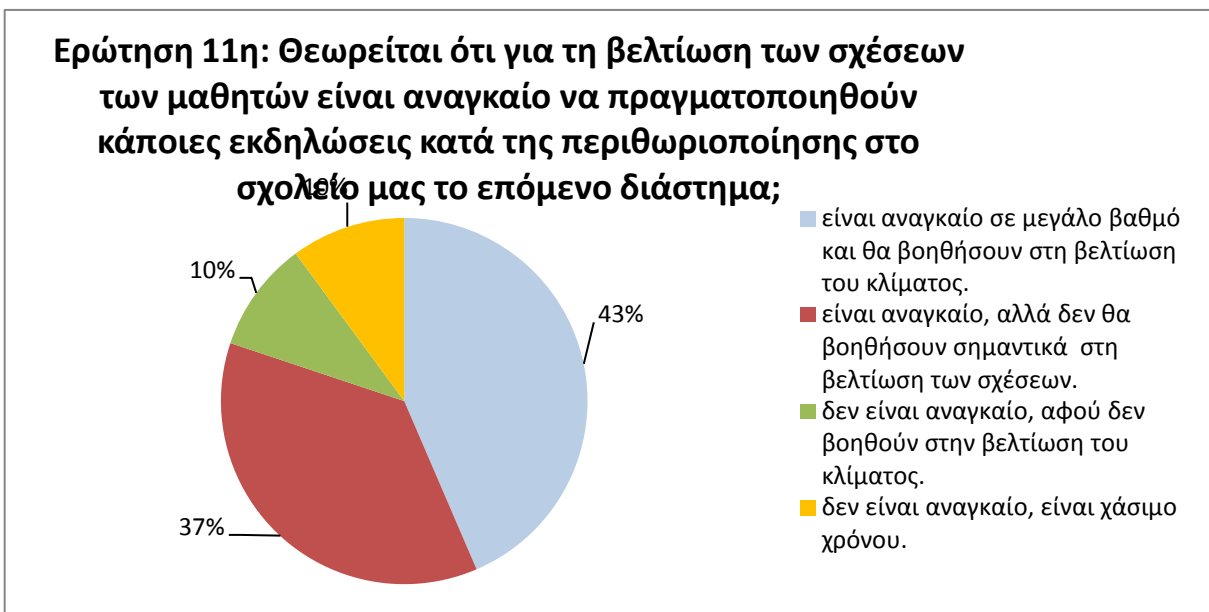
10. Τα περιστατικά βίας τα κοινοποιήσατε ή τα συζητήσατε;

	Μαθητές	Ποσοστό %
με τους συμμαθητές σας και τους φίλους σας.	182	50,8
με τους γονείς σας.	70	19,6
με τους καθηγητές σας.	26	7,3
με όλους τους παραπάνω.	80	22,3

11. Θεωρείται ότι για την βελτίωση των σχέσεων των μαθητών είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθούν κάποιες εκδηλώσεις κατά της βίας και της περιθωριοποίησης στο σχολείο μας το επόμενο διάστημα;

	Μαθητές	Ποσοστό %
είναι αναγκαίο σε μεγάλο βαθμό και θα βοηθήσουν στη βελτίωση του κλίματος.	138	43,5
είναι αναγκαίο, αλλά δεν θα βοηθήσουν σημαντικά στη βελτίωση των σχέσεων.	116	36,6
δεν είναι αναγκαίο, αφού δεν βοηθούν στην βελτίωση του κλίματος.	31	9,8
δεν είναι αναγκαίο, είναι χάσιμο χρόνου.	32	10,1

Το 62% των μαθητών πιστεύει ότι εκδηλώνονται συγκρούσεις στο σχολείο πάρα πολύ ή πολύ συχνά. Το αντίστοιχο ποσοστό την προηγούμενη σχολική χρονιά ήταν 67%. Στο ερώτημα αν οι μαθητές γίνονται αποδεκτοί, το 29% απάντησε ότι ελάχιστοι μαθητές γίνονται αποδεκτοί και το 6% ότι δεν γίνονται αποδεκτοί και περιθωριοποιούνται. Το αντίστοιχο ποσοστό την περυσινή χρονιά ήταν 17% και 9%. Οι μαθητές σε ποσοστό 93% αισθάνονται ασφαλείς και δεν νιώθουν ότι απειλούνται στο σχολικό περιβάλλον. Διαπιστώνουν σε ποσοστό 43% ότι οι μαθητές χωρίζονται σε αντιμαχόμενες παρέες ή παρέες που περιθωριοποιούνται. Το αντίστοιχο ποσοστό την προηγούμενη χρονιά ήταν 31%. Το 13% των μαθητών αισθάνεται φιλικά για ελάχιστους συμμαθητές τους και το 58% υπήρξε θύμα, κυρίως χειρονομιών, σπρωξιών, ξυλοδαρμών και φραστικών επιθέσεων, προσβολών. Το 84% των μαθητών υπήρξε μάρτυρας περιστατικών βίας. Το 52% δεν ήξερε πώς να το αντιμετωπίσει, πάγωσε ή απομακρύνθηκε από το σημείο, το 7% χειροκρότησε το θύτη και το 41% αποδοκίμασε το θύτη, βοήθησε το θύμα και έτρεξε να φέρει βοήθεια. Τα περιστατικά βίας οι μαθητές σε ποσοστό 50% να συζήτησαν με τους φίλους τους, το 20% με τους γονείς τους και μόνο το 7% με τους καθηγητές τους.

Το κλίμα που αντιμετωπίζουν οι μαθητές φαίνεται ιδιαίτερα συγκρουσιακό. Παρόλο αυτά αισθάνονται ότι απειλούνται ελάχιστα ή καθόλου σε ποσοστό 93%. Οι μαθητές αντιμετωπίζουν τα περισσότερα περιστατικά μόνοι τους. Ελάχιστοι μαθητές εμπιστεύονται τους καθηγητές τους και ζητούν την συνδρομή τους. Η υλοποίηση των δράσεων κατά της βίας και της περιθωριοποίησης είναι επιβεβλημένη. Η συνεχή παρακολούθηση των φαινομένων, η συστηματική και επιστημονική αντιμετώπιση τους αποτελούν κύρια προτεραιότητα της Διεύθυνσης, του Συλλόγου των καθηγητών και του Συλλόγου γονέων. Σε αυτό συμφωνούν και οι μαθητές σε ποσοστό 80%.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η απόφαση του Συλλόγου των Διδασκόντων να συνεχίσει τις δράσεις στο πλαίσιο της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας και της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου υλοποιήθηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το σχολικό έτος 2012-2013, μέσα σε αντίξοες συνθήκες ανασφάλειας, υποβάθμισης των λειτουργιών της εκπαίδευσης και του έργου τους και ανυπέρβλητων κοινωνικών προβλημάτων. Όλοι οι εμπλεκόμενοι στη σχολική ζωή, Διεύθυνση, Σύλλογος καθηγητών, Σύλλογος γονέων και μαθητικά συμβούλια σε αгаστή συνεργασία, προσπάθησαν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα, να βελτιώσουν το κλίμα και τελικά με συγκεκριμένες και πολυποίκιλες δράσεις να διαμορφώσουν τις αναγκαίες συνθήκες για την παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης στους μαθητές. Το σχολείο αποτελεί χώρο ελεύθερης έκφρασης και δημιουργίας και περιβάλλον όπου αμβλύνονται οι αντιθέσεις, ενισχύεται το αίσθημα ισονομίας και δικαιοσύνης μεταξύ των μαθητών. Κέντρο της σχολικής ζωής είναι ο μαθητής και σκοπός η παροχή γνώσεων, αλλά κυρίως η καλλιέργεια της ψυχοσύνθεσης των μαθητών και η ολοκλήρωσή τους ως

προσωπικότητες. Όλες οι δράσεις που περιγράφηκαν στοχεύουν στη δημιουργία ενός Σχολείου που θα συμβάλλει στην εγκαθίδρυση αξιών, που θα βελτιώσουν την κοινωνία και θα εξασφαλίσουν καλύτερες συνθήκες στις επόμενες γενεές.